

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
PROJEKTU POD NAZWĄ:

**PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA
GMINY MAŁOGOSZCZ**
na lata 2021 – 2030

opracowana przy współpracy

Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu

przez:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax: (41) 372 49 75 e-mail: basz@post.pl

MAŁOGOSZCZ, STYCZEŃ 2022 ROK

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Podstawa prawna i cel opracowania „Prognozy...”	4
1.2. Zawartość merytoryczna „Prognozy...”	5
1.3. Zawartość projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	6
1.4. Cele projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	8
2. Powiązania z innymi dokumentami.....	9
3. Metody zastosowane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	10
4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” oraz częstotliwość jej przeprowadzania	11
5. Stan środowiska w gminie Małogoszcz	12
6. Problemy ochrony środowiska na terenie gminy Małogoszcz istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody	28
7. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań zaplanowanych w projekcie pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	29
8. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym oraz ich uwzględnienie podczas opracowania projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	31
9. Zadania ujęte w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” oraz stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć.....	38
10. Określenie, analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko	44
10.1. Matryca wpływów zadań ujętych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	44
11. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań	49
12. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000.....	50
13. Wpływ realizacji zapisów projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” na formy ochrony przyrody oraz poszczególne komponenty środowiska	60
14. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030”	85
15. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030”	86

16. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	87
17. Oddziaływania transgraniczne projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 - 2030”	87
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	88
19. Autor prognozy oraz data sporządzenia prognozy.....	91

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel opracowania „Prognozy...”

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021, poz. 2373 ze zm.) – dalej ustawa ooś.

W świetle obowiązujących przepisów dokumenty tego typu mogą wymagać przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na etapie projektu, jeśli wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś), bądź ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 (art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś).

Nadrzędnym celem „Prognozy...” jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”, jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. „Prognoza...” winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...” jest:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów dokumentu
- przygotowanie ewentualnych wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”.

Przy opracowywaniu niniejszej „Prognozy ...” korzystno z następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 1973 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 1098 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 2373 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 741 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. *prawo wodne* (t. jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 2233)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. *prawo energetyczne* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 716 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. *Prawo budowlane* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 2351)
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. *o efektywności energetycznej* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 2166)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. *o samorządzie gminnym* (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 1372 ze zm.)

- Ustawa z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 554 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 610 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. jedn. Dz. U. 2021 poz. 779 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. jedn. Dz. U. 2014 poz. 112)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t. jedn. Dz. U. 2014 poz. 1713)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. jedn. Dz. U. 2019 poz. 1839)

1.2. Zawartość merytoryczna „Prognozy...”

Zawartość niniejszego dokumentu określa art. 51 ust. 2 ustawy ooś.

W sprawie przeprowadzenia procedury środowiskowej dla projektu dokumentu pn. „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”, gmina Małogoszcz wystąpiła z pismami do:

- Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach (odpowiedź: znak pisma: NZ.9022.5.122.2021 z dnia 23.11.2021r. – odstąpienie od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ze względu na uznanie, że realizacja działań nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko w zakresie zdrowia i życia ludzi)
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (odpowiedź: znak pisma:WOO-III.410.110.2021.ML i WOO-III.411.29.2021.ML z dnia 10 grudnia 2021r.) który po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją, uzgodnił brak możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnił równocześnie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla w/w projektu „Planu (...).

Zgodnie z art. 51 ust 2 ustawy ooś „Prognoza oddziaływania na środowisko”:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości ich przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74 a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. Zawartość projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Plan gospodarki niskoemisyjnej (w skrócie PGN) uwzględnia założenia i wytyczne określone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wypracowane w ramach Porozumienia Burmistrzów dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym (tzw. *SEAP*).

Przy opracowywaniu planu gospodarki niskoemisyjnej wzięto pod uwagę następujące założenia:

- planem objęto całość obszaru geograficznego gminy Małogoszcz,
- uwzględniono zakres działań przewidzianych do realizacji na szczeblu gminy,
- skoncentrowano się na działaniach niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby,
- w planowanych przedsięwzięciach uwzględniono współuczestnictwo odbiorców energii (podmioty usługowo-przemysłowe, firmy transportowe, gospodarstwa domowe),
- planem objęto w szczególności obszar, w którym władze lokalne mają wpływ na zużycie energii w perspektywie długoterminowej (m.in. budynki użyteczności publicznej, oświetlenie uliczne, etc.),
- w planie przewidziano działania mające wpływ na zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii,
- zapewniono spójność Planu gospodarki niskoemisyjnej z opracowanymi bądź tworzonymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Opracowanie planu zostało poprzedzone szczegółową analizą sytuacji społeczno-gospodarczej i uwarunkowań środowiskowych panujących na terenie gminy Małogoszcz. Plan przedstawia bilans energetyczny gminy z uwzględnieniem zidentyfikowanych grup konsumentów i dostawców energii za rok bazowy 2010.

Do końca 2020 roku na terenie gminy Małogoszcz obowiązywał *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz* (zwany dalej PGN2020) przyjęty Uchwałą Nr 17/167/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie: przyjęcia *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz*.

W związku z upływem okresu obowiązywania PGN2020 i potrzebą realizacji nowych projektów inwestycyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, jak również koniecznością dostosowania Planu do obecnych uwarunkowań gmina Małogoszcz uaktualniła zapisy dokumentu opracowując niniejszy projekt *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030*. Zmieniono zapisy w następującym zakresie:

- *zaktualizowano opisy dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym;*
- *odniesiono się do obecnie obowiązujących aktów prawnych oraz zgodności z obowiązującymi przepisami i wymogami – dostosowanie do aktualnego stanu prawnego;*
- *oceniono stopień wykonania przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2016-2020 wraz z podsumowaniem osiągniętych efektów redukcyjnych i wzrostowych do 2020 w stosunku do założonych celów;*
- *wyznaczono harmonogram rzeczowo – finansowego planu zadań na lata 2021-2030, który zawiera zadania podmiotów realizujących Plan, orientacyjne efekty ekologiczne i energetyczne;*

- zdefiniowano nowy celu strategiczny wdrażania krótko/średnioterminowej strategii rozwoju niskoemisyjnego na terenie gminy Małogoszcz do 2030 roku;
- dokonano podsumowania w zakresie wykonania wyznaczonego do 2020 roku celu dodatkowego redukcji pozostałych zanieczyszczeń powietrza: pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu. W perspektywie do 2030 roku wyznaczono cel w zakresie redukcji zanieczyszczeń powietrza: pył zawieszony PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)piren.

Projekt "Planu..." składa się z części:

- Streszczenie
- Uwarunkowania prawne i formalne. Zgodność Planu z dokumentami i programami strategicznymi
- Charakterystyka stanu istniejącego
- Wyniki inwentaryzacji CO₂
- Identyfikacja obszarów problemowych
- Strategia działania w perspektywie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej
- Aspekty organizacyjne i finansowe oraz monitoring PGN
- Zakres oddziaływania Planu na środowisko

1.4. Cele projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Projekt *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* (zwany w dalszej części pracownia *Plan... lub PGN*) koncentruje się na kontynuacji wdrażania na terenie gminy założeń gospodarki niskoemisyjnej, tj.:

- ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych
- pozyskaniu energii ze źródeł odnawialnych
- wzroście efektywności energetycznej (dążeniu do zmniejszenia zużycia energii końcowej)

PGN to przede wszystkim zestaw przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, których realizacja jest niezbędna dla osiągnięcia cel strategicznego w obszarze rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Małogoszcz, w perspektywie krótko/średnioterminowej (do końca 2030 roku).

Niniejszy dokument w części zadaniowej jest kontynuacją zdefiniowanej już długoterminowej strategii rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Małogoszcz, której celem nadrzędnym jest poprawa jakości powietrza na terenie gminy. Do końca 2020 roku na terenie gminy Małogoszcz obowiązywał *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz* przyjęty Uchwałą Nr 17/167/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 grudnia 2016 roku. W związku z upływem okresu obowiązywania w/w *Planu* i potrzebą realizacji nowych projektów inwestycyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, jak również koniecznością dostosowania Planu do obecnych uwarunkowań Gmina Małogoszcz opracowała niniejszy projekt pn. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz na*

lata 2021-2030. Zaplanowany w dokumencie horyzont czasowy wynika z ram polityki klimatyczno – energetycznej UE do roku 2030.

Kluczowym elementem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest wyznaczenie ilościowego celu strategicznego w perspektywie do 2030 roku, który określa spodziewaną redukcję emisji CO₂, zmniejszenie zużycia energii końcowej poprzez poprawę efektywności energetycznej oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Cel strategiczny wdrażania krótko/średnioterminowej strategii rozwoju niskoemisyjnego na terenie gminy Małogoszcz do 2030 roku, to: **redukcja emisji gazów cieplarnianych w roku 2030 w stosunku do roku bazowego o 14,2%**

Cele szczegółowe na poziomie lokalnym dla Gminy Małogoszcz do 2030 roku:

Cel szczegółowy 1: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2030 o 14,2% (6113MgCO₂/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 2: zmniejszenie zużycia energii końcowej do 2030 roku o 6,2% (9140 MWh/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 3: zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2030 roku w zużyciu energii o 1,8 punktów procentowych (2582 MWh/rok)

Gmina Małogoszcz należy do świętokrzyskiej strefy badania jakości powietrza, dla której odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i związku z tym realizowany jest Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych. W ramach niniejszego Planu wyznaczono cel dodatkowy w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza, tj.:

Cel szczegółowy 4 w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza jest następujący:

- redukcja emisji pyłu zawieszonego PM10 o 4,5639 Mg/rok
- redukcja emisji pyłu zawieszonego PM2,5 o 3,6145Mg/rok
- redukcja emisji benzo(a)pirenu o 2,6457kg/rok

2. Powiązania z innymi dokumentami

Przy opracowywaniu projektu *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* korzystano z zapisów zawartych w niżej wymienionych dokumentach sporządzonych na poziomie międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- Agenda ONZ 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju
- Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki
- Europejski Zielony Ład
- Ramy polityczne UE na okres 2020-2030 dotyczące klimatu i energii
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku (PEP2040)
- Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r.
- Polityka ekologiczna państwa 2030
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030
- Narodowy program rozwoju gospodarki niskoemisyjnej
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
- Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)
- Programu Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015–2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025
- Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych (tzw. POP)
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
- Uchwała antysmogowa dla województwa świętokrzyskiego
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014 – 2024
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2012-2030
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz

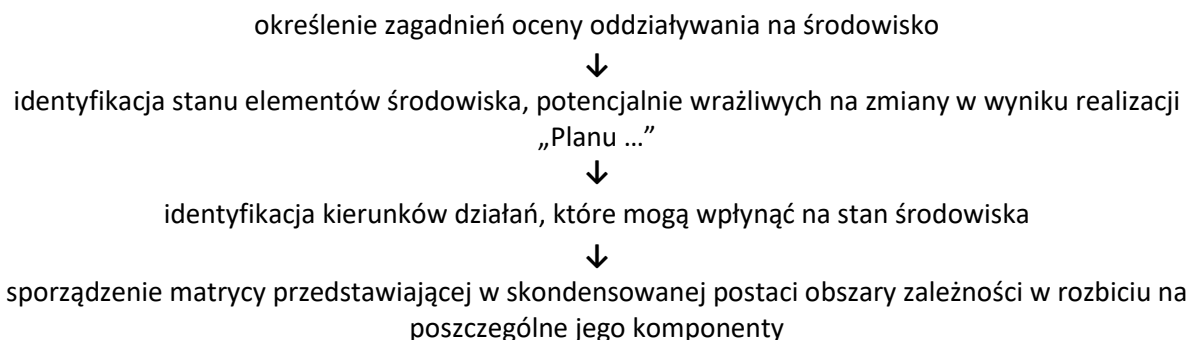
Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest odzwierciedleniem potrzeby kształtowania postaw i działań na rzecz budowania gospodarki niskoemisyjnej, wynikających zarówno z zobowiązań międzynarodowych Polski, jak i z założeń polityki krajowej. Zadania określone w analizowanym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej są skoordynowane z założeniami dokumentów programowo-strategicznych i planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego, i mają wpływ na skuteczność i efektywność realizacji przyjętych celów i zobowiązań stosownie do opisanego obszaru oddziaływania.

3. Metody zastosowane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano zgodność projektu „Planu ...” z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich),
- przeprowadzono analizę zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi przyjętymi do realizacji obowiązującymi na terenie gminy,
- w bezpośrednim badaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu dokumentu „Planu ...” posłużono się metodą sporządzenia matrycy interakcji: wpływ danej inwestycji lub grup inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Schemat przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko

Niniejsza "Prognoza oddziaływania na środowisko ..." została opracowana na podstawie zapisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* i ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano również informacje udostępnione przez: GIOŚ w Warszawie, GUS, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan ochrony środowiska na terenie gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie.

4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji projektu „Planu ...” posiada organ wykonawczy gminy. W projekcie „Planu ...” opisany został sposób monitorowania i ewaluacji dokumentu.

Dla Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030 przyjęto ocenę:

- *bieżącą* - ocena polegać będzie na systematycznej obserwacji postępów we wdrażaniu planu zadań ujętych w harmonogramie rzeczowo – finansowy. Dla potrzeb przeprowadzenia monitoringu wskazane jest przygotowanie *Raportów wdrożeniowych* za dany, ustalony okres;
- *ex-post* (ocena na zakończenie) - pozwala, na podstawie wskaźników monitoringu, na porównanie oczekiwanych celów z celami faktycznie osiągniętymi.

Projekt w/w dokumentu zawiera wykaz wskaźników, które pozwolą monitorować proces wdrażania postanowień „Planu ...” oraz śledzić postępy w wykonaniu poszczególnych zadań i celów.

Realizacja „Planu...” zależy od bardzo wielu czynników, w tym możliwości finansowych gminy, planów i zasobów podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, ich gotowości technicznej.

5. Stan środowiska w gminie Małogoszcz

Informacje ogólne

Małogoszcz jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w północnej części powiatu jędrzejowskiego. Sąsiadujące jednostki administracyjne to: miasto i gmina Chęciny, gmina Sobków, miasto i gmina Jędrzejów, gmina Oksa, miasto i gmina Włoszczowa, gmina Krasocin, gmina Łopuszno, gmina Piekoszów.

Gmina zajmuje obszar 14 605 ha, w tym miasto 968 ha. Gmina Małogoszcz jest drugą największą obszarowo gminą powiatu jędrzejowskiego.

W skład gminy wchodzi miasto Małogoszcz oraz sołectwa: Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Lasochów, Leśnica, Lipnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe.

Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Małogoszcz

Różnorodność biologiczna, tereny chronione

Lasy i grunty leśne zajmują obszar 4.122,81 ha tj. 27,9 % ogólnej powierzchni gminy, w tym lasy - 4081,89 ha. Grunty leśne publiczne stanowią 1 676,81 ha, a grunty prywatne 2 446 ha (dane ze strony internetowej GUS Bank danych lokalnych).

W gminie Małogoszcz lasy podlegają pod zarząd Nadleśnictw: Jędrzejów i Włoszczowa.

Tereny leśne stanowią zwarte i większe obszarowo kompleksy zwłaszcza w północnej części gminy. Największy kompleks znajduje się pomiędzy Małogoszczem, Żarczycami Dużymi a Ludwinowem, mniejsze: w rejonie stacji PKP między Małogoszczem a Wrzosówką, na wschodnim brzegu rzeki Łososina - Wierna Rzeka, w rejonie Bocheńca - Nowej Wsi, Karsznice, Mieronice, Henrykowa, na zachód od Wiśnicza i na południowy-zachód od Żarczyc Małych.

Przeważającym typem siedliskowym lasu jest bór świeży. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna (ze względu na słabą jakość gleb), porastająca ponad 70% powierzchni leśnej. Ważnymi gatunkami lasotwórczymi są też: dąb szypułkowy i bezszypułkowy, olsza czarna i brzoza. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi ponad 70 lat.

Lasy, w gminie, pełnią wielorakie funkcje:

- ochronną - polegającą na dodatnim oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze,
- produkcyjną - dostarczającą surowca drzewnego, owoców leśnych, ziół,
- społeczną - teren dla rekreacji i turystyki.

Lasy korzystnie oddziałują na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą.

Występują tu elementy środowiska przyrodniczego, które z uwagi na wysokie wartości objęte zostały różnymi formami ochrony wprowadzonymi na podstawie przepisów ogólnych z zakresu ochrony środowiska oraz miejscowych aktów prawnych.

Formy ochrony przyrody na terenie gminy Małogoszcz, objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych to:

- Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy

- Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu
- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie” - PLH 260041
- Natura 2000 „Dolina Białej Nidy” - PLH 260013
- pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej

Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy

Dla obszaru charakterystyczne jest występowanie na powierzchni skał z prawie wszystkich okresów geologicznych od kambru do holocenu. Szata roślinna jest wyjątkowo urozmaicona i należy do najbogatszych w geobotanicznej Krainie Gór Świętokrzyskich. Największe powierzchnie zajmują zbiorowiska łąkowe i pastwiska na zabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych oraz zespoły i zbiorowiska muraw bliźniczkowych. Jedną trzecią powierzchni parku zajmują zbiorowiska leśne.

Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (Ch-KOChK)

Obszar położony na terenie dawnej otuliny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 8 002,5 ha, obejmując części gmin: Małogoszcz, Łopuszno, Chęciny, Nowiny, Morawica, Piekoszków, Sobków oraz część miasta Kielce. Obszar ten obejmuje tereny o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, których ochrona zapewni zachowanie cennych walorów parku krajobrazowego. Obszar chronionego krajobrazu jest terenem silnie zurbanizowanym. Lasy zajmują tu znikomy procent powierzchni, przeważają natomiast użytki rolne. W gminie Małogoszcz obszar ten zajmuje powierzchnię 1383,4ha, co stanowi około 9,5% jej terytorium.

Konecko - Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu (K-ŁOChK)

Powierzchnia całkowita K-ŁOChK wynosi 98.287ha (rozległy obszar w powiatach: konecki, kielecki, włoszczowski, jędrzejowski, skarżyski). Najważniejsza funkcja to ochrona wód powierzchniowych i podziemnych – sprawia to węzłowe położenie na obszarach źródliskowych rzek oraz na terenach zasilania zbiorników wód podziemnych. Istotna jest też rola klimatotwórcza i aerosanitarna tego obszaru dla jakości powietrza na terenach aglomeracji kieleckiej. Obszar ten posiada duże walory dla rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnej. Północno - wschodnia część gminy Małogoszcz o powierzchni 994 ha (niespełna 7% terytorium gminy) znajduje się w granicach K-ŁOChK.

Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu (W-JOChK)

Powierzchnia całkowita W-JOChK wynosi 70 389 ha. Najważniejsza funkcja to ochrona wód w zlewniach Pilicy i Nidy oraz ochrona kredowego zbiornika wód podziemnych „Niecka Miechowska”. Południowa i wschodnia część gminy Małogoszcz o powierzchni 6.168ha (ponad 42% terytorium gminy) znajduje się w granicach W-JOChK.

Na terenie gminy utworzono dwa Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO):

Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie” [PLH 260041]

Ostoja obejmuje fragment górotworu świętokrzyskiego. W północnej i centralnej części obszaru przeważają pasma wzniesień, porozdzielane rozległymi obniżeniami dolin. Ostoja charakteryzuje się urozmaiconą morfologią i zróżnicowanym pokryciem roślinnym.

Natura 2000 „Dolina Białej Nidy” [PLH 260013]

Ostoja obejmuje dolinę rzeki Białej Nidy z jej dopływami Lipnicą i Kwilanką. Dolina Białej Nidy tworzy granice między Niecką Włoszczowską na północy i Płaskowyżem Jędrzejowskim - na południu. Ostoja stanowi zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Teren ten jest miejscem rozrodu wielu zagrożonych gatunków (jeden z najbogatszych obszarów w siedliska naturalne). Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów. Biała Nida jest łącznikiem pomiędzy dużymi korytarzami ekologicznymi - rzekami Nidą i Pilicą.

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach takich zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na obszarach NATURA 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Wdrożenie programu NATURA 2000 przyczyni się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Pomniki przyrody

Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Opis
nie nadano nazwy	1993-09-08	jednoobiektyowy	Drzewo, gatunek: lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i> ; pierśnica: 207cm; obwód: 650cm; wysokość: 20m. Lokalizacja: w pasie drogowym w kierunku wsi Żarczyce
nie nadano nazwy	1999-03-11	jednoobiektyowy	Drzewo, gatunek: dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 150cm; obwód: 471cm; wysokość: 25m. Lokalizacja: na terenie obiektu zabytkowego stanowiącego miejsce spoczynku żołnierzy z okresu I wojny światowej, w pobliżu gruntów leśnych miejscowości Nowa Wieś
nie nadano nazwy	2003-07-26	jednoobiektyowy	Skałka, fragment wychodni skalnej wapieni jurajskich – o długości ok. 50 m, usytuowany na północnym krańcu grzbietu Góry Bocheńskiej (Czubatki).
nie nadano nazwy	2006-06-17	jednoobiektyowy	Drzewo, gatunek: Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 111cm; obwód: 349cm; wysokość: 19m. Lokalizacja: na terenie leśnym Nadleśnictwa Jędrzejów, Leśnictwo Małogoszcz, oddział 29s.

Źródło: dane na dzień 27.12.2021r. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

Korytarze ekologiczne

Północno – wschodnim i południowo – wschodnim skrajem obszaru gminy Małogoszcz przebiegają korytarze ekologiczne:

- Główny Południowo – Centralny Korytarz Ekologicznych Częstochowa – Wschód (GKPdC-4)
- Południowo – Centralny Korytarz Ekologiczny Dolina Nidy (KPdC – 8B)

Korytarze ekologiczne są elementami niezbędnymi dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i potrzebne do poprawnego i efektywnego gospodarowania zasobami przestrzeni.

Korytarze ekologiczne są istotne jako przestrzeń życia i migracji gatunków roślin, zwierząt, grzybów, stanowią podstawę zachowania różnorodności biologicznej i element bezpieczeństwa w organizacji warunków ruchu drogowego, podnoszą atrakcyjność wizualną przestrzeni. Warunkiem istnienia korytarza ekologicznego jest jego nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą tylko bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka.

Zadania inwestycyjne przewidziane w projekcie „Planu ...” nie będą stanowiły bariery utrudniającej czy uniemożliwiającej migrację gatunków roślin, zwierząt, grzybów. Inwestycje realizowane będą w obszarach zurbanizowanych, przekształconych przez człowieka i nie będą mieć na tyle szerokiego zasięgu, aby mogły w jakikolwiek sposób utrudnić lub całkowicie zahamować przemieszczanie się gatunków, którym służą w/w korytarze ekologiczne przebiegające południowo – wschodnim i północno-wschodnim obrzeżem obszaru gminy Małogoszcz.

Na obszarze gminy zagrożeniem różnorodności biologicznej są przede wszystkim zmiany zachodzące w siedliskach, negatywnie wpływające na zachowanie gatunku. Zagrożenia zwykle mają związek z gospodarczą działalnością człowieka, która w głównej mierze polega na przekształcaniu siedlisk. Dużym zagrożeniem dla zasobów przyrody w gminie jest silna antropopresja, która niesie za sobą wymieranie gatunków, a w konsekwencji ubożenie ekosystemów i zmniejszanie lokalnej bioróżnorodności. Głównym zagrożeniem dla gatunków roślin jest zmiana charakteru ich siedlisk. Działalność człowieka zmierza do coraz lepszego wykorzystania gruntów ornych powoduje istotne zmiany we florze gminy. Straty w bioróżnorodności spowodowane są m.in. poprzez wylesianie, zabiegi pielęgnacyjne w lasach, utworzenie sztucznych zbiorników wodnych, meliorację, wypalanie traw, powstawanie dzikich wysypisk śmieci oraz zanieczyszczenie wód. Na terenie gminy istnieje szereg miejsc, gdzie nastąpiły zmiany pierwotnej rzeźby terenu w wyniku urbanizacji i rozwoju przemysłu, w szczególności wydobywczego (rozległe wyrobiska i hałdy).

Projekt *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* przedstawia propozycję przedsięwzięć inwestycyjnych, **w tym tylko jedno przedsięwzięcie, którego realizacja może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, jest to: Zadanie 10. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz. Przedsięwzięcie to należy traktować jako kierunek inwestycyjny gminy Małogoszcz w obszarze istniejącej infrastruktury drogowej – zadanie na etapie koncepcji, które to realizowane będzie w ramach odrębnych projektów

inwestycyjnych (kilku lub kilkunastu), w różnych częściach gminy i różnym czasie, tj. w latach 2021-2030. Obecnie brak informacji charakteryzujących *Zadanie 10* takich jak: lokalizacja na terenie gminy (w tym względem istniejących form ochrony przyrody), parametry techniczne, w tym długość budowanej/modernizowanej infrastruktury drogowej.

Gleby

Gmina Małogoszcz ma średnie i słabe warunki glebowe. Najcenniejsze rolniczo grunty koncentrują się w południowo-zachodniej części gminy. Są to rędziny brunatne wykształcone ze skał kredowych. Słabsze gleby występują w części centralnej - utworzone są z twardych wapieni górno jurajskich. Natomiast w części południowo-wschodniej występują gleby słabe o niskiej lub bardzo niskiej przydatności rolniczej, podatne na przesuszanie. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i roślin pastewnych, natomiast w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej.

Wody podziemne

Wody podziemne występujące na terenie gminy Małogoszcz można podzielić na płytkie wody czwartorzędowe i wgłębne wody mezozoiczne. W gminie występują cztery poziomy wodonośne, o zasięgu regionalnym:

- poziom górnourajski (J3) - związany jest z wapieniami oolitowymi, pelitycznymi i kredowymi występującymi w północno-wschodniej części gminy. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, miejscami utwory wychodzą na powierzchnię. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 416 „Małogoszcz”,
- poziom wodonośny w utworach kredy dolnej (Cr1) - ujmowany jest w rejonie Małogoszcza i związany jest z występowaniem piaskowców i piasków, charakteryzuje się małym rozprzestrzenieniem i nie ma znaczenia użytkowego,
- poziom wodonośny w utworach kredy górnej (Cr3) - związany jest z występowaniem margli. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m i może występować pod niewielkim napięciem hydrostatycznym. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni, miejscami utwory te wychodzą na powierzchnię terenu. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 408 - Niecka Miechowska NW i nr 409 Niecka Miechowska SE,
- poziom czwartorzędowy (Q) - piętro wodonośne tworzą poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Lokalnie poziom ten znajduje się w łączności hydraulicznej z niżej występującym poziomem jurajskim i kredowym. Występuje na całym terenie gminy, lecz nie stanowi ciągłej warstwy wodonośnej. Ujmowany jest on studniami kopanymi na potrzeby lokalne indywidualnych gospodarstw rolnych. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Poziom nie jest izolowany od powierzchni terenu.

Według map obrazujących granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), mapy dostępne na stronie Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych (polska.e-mapa.net) teren gminy Małogoszcz położony jest w regionie wodnym Górnej Wisły i Środkowej Wisły, w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych: PLGW2000101, PLGW200084 i PLGW2000100.

CHARAKTERYSTYKA JCWPD OBEJMUJĄCYCH TEREN GMINY MAŁOGOSZCZ (Źródło: polska.e-map.net, opracowanie własne)

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Lokalizacja			Stan		Ocena stanu	Cel stanu		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych
Europejski kod JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZWGW	chemiczny	ilościowy		chemicznego	ilościowego	
PLGW2000101	Górnej Wisły	Wisła	Kraków	dobry	słaby	słaby	dobry stan chemiczny	mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona
PLGW200084	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona
PLGW2000100	Górnej Wisły	Wisła	Kraków	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w obrębie gminy Małogoszcz to (dane: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa 2017r.):

- GZWP 408 – Niecka Miechowska NW (poziom górnokredowy – Cr₂, szczelinowy, utwory: wapień, margle, opoki),
- GZWP 409 – Niecka Miechowska SE (poziom górnokredowy – Cr₂, porowoszczelinowy, utwory: wapień, margle, opoki),
- GZWP 416 – Małogoszcz (poziom górnokredowy – J₃, szczelinowo-krasowy, utwory: wapień, margle).

GZWP Nr 416 „Małogoszcz” posiada opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy „Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 416 „Małogoszcz” (przyjęta 30.09.2011r.). Dane o GZWP z dokumentacji hydrogeologicznej: powierzchnia zbiornika 243,3km²; powierzchnia obszaru ochronnego 230,3km², liczba podobszarów 3. Podobszary GZWP to:

- podobzary A – obszary lasów i użytków leśnych (powierzchnia 63,6km²)
- podobzary B – pola, łąki, nieużytki rolnicze oraz obszary wsi (powierzchnia 144,8km²)
- podobzary C – obszar terenów górniczych oraz obszar miejsko-przemysłowy w rejonie Małogoszcz (powierzchnia 21,9km²)

Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska SE” Nr 409 posiada dokumentację geologiczną, która zawiera ustalenia warunków hydrogeologicznych tego zbiornika, zatwierdza jego granice i wyznacza strefę ochronną zbiornika.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Niecka Miechowska NW” Nr 408 posiada dokumentację geologiczną, która zawiera ustalenia warunków hydrogeologicznych tego zbiornika, zatwierdza jego granice i wyznacza strefę ochronną zbiornika.

Dokumentacja hydrogeologiczna zawiera zakazy oraz ograniczenia, nakazy i zalecenia, dodatkowo zakazy i ograniczenia na obszarach ochronnych i możliwość ich wprowadzania

określa ustawa z dnia 20 lipca 2017r. *Prawo wodne* (tekst jed. Dz. U z 2021r. poz. 2233 ze zm.).

Na terenie gminy eksploatacja wód podziemnych prowadzona jest studniami wierconymi. Dla ujęć wodnych zostały ustanowione strefy ochronne (tereny ochrony bezpośredniej i tereny ochrony pośredniej), w każdej strefie obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia.

W celu dokonania oceny jakości wód podziemnych przeprowadza się badania wód w punktach monitoringu sieci krajowej i regionalnej. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Na terenie gminy Małogoszcz znajduje się jeden punkt pomiarowy jakości wód podziemnych – punkt nr 2042 Bocheniec, gdzie prowadzi się monitoring wód GZWP nr 416 „Małogoszcz”. W latach 2017-2020 w punkcie tym stwierdzono klasę III jakości wody, tj. wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

Wyniki badań jakości wód podziemnych – klasy jakości w latach 2017-2020

Numer otworu	Miejscowość/ Gmina	Stratygrafia	Charakter zwierciadła	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody w punkcie			
					2017	2018	2019	2020
2042	Bocheniec	jura górna	napięte	las	III	III	III	III

Źródło – Inspekcja Ochrony Środowiska, Monitoring jakości wód podziemnych (<http://mjwp.gios.gov.pl/>)

Wody podziemne, podobnie jak wody powierzchniowe, stale podlegają antropopresji. Mogą być narażone na różnego rodzaju czynniki degradujące wpływające na ich jakość i zasobność.

Na stan wód podziemnych w gminie Małogoszcz mają wpływ głównie źródła:

- ścieki socjalno-bytowe, pochodzące z zabudowy mieszkaniowej;
- ścieki przemysłowe;
- substancje ropopochodne spłukiwane podczas opadów deszczu z nawierzchni dróg, parkingów, placów stacji paliw;
- związki biogenne spływające z pól uprawnych, zwłaszcza w okresach po nawożeniu gruntów rolnych.

Inwestycje zawarte w projekcie „Planu ...” nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne. W odniesieniu do przedsięwzięć obejmujących budowę/przebudowę i modernizację dróg oraz rozbudowę sieci gazowej - wpływ na wody musi być wykazany w stosunku do konkretnego przedsięwzięcia i jego uwarunkowań.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Nidy – lewobrzeżnego dopływu Wisły. Odwadniany jest w części północno – wschodniej przez rzekę Łososinę – Wierną Rzekę (dopływ Białej Nidy), a na pozostałym obszarze przez Białą Nidę i jej dopływ – Lipnicę wraz z jej bocznymi dopływami.

Główną rzeką gminy jest Łososina (w dolnym biegu nazywana Wierną Rzeką) przepływająca w jej północno-wschodniej części w kierunku z północy na południe. Jej długość na terenie gminy wynosi około 11,5km. Dopływami Łososiny są: Czarny Lasek, Wierna Rzeką, Olszówka, Czarne Stoki, Kalisz.

Rzeka Biała Nida stanowi częściowo południową granicę gminy Małogoszcz, na jej terenie ma długość ok. 14 km. Dopływem Białej Nidy jest rzeka Lipnica odwadniająca południową część gminy oraz liczne bezimienne dopływy tych rzek.

Na obszarze gminy, nieopodal Cementowni Lafarge Małogoszcz, zlokalizowany jest zbiornik wodny Zakrucze. Rolę retencyjną pełnią również stawy rybne m.in. w Złotnikach, Woli Tesserowej, Lasochowie, Żarczycach Dużych, Kozłowie, Karsznicach. Hydrografię gminy uzupełniają niewielkie stawy i oczka wodne pochodzenia naturalnego i sztucznego.

Do głównych źródeł zanieczyszczeń rzek i wód powierzchniowych na terenie gminy należą:

- nieoczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych i przemysłowych
- dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych spoza terenu gminy

W „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*” ustalając cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych, brano pod uwagę aktualny stan jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) warunkiem nie pogarszania ich stanu.

Dla jednolitych części wód powierzchniowych, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Gmina Małogoszcz znajduje się w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), oznaczonych kodami:

- **RW20008216299** *Wierna Rzeką od Kalisza do ujścia* (typ: mała rzeka wyżynna krzemianowa – zachodnia)
- **RW200052162949** *Dopływ spod Skorkowa* (typ: potok wyżynny krzemianowy z substratem drobnoziarnistym – zachodni)
- **RW20006216194** *Ciek od Pustej Woli* (typ: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych)
- **RW2000921631** *Nida od Strugi Dąbie do Hutki* (typ: mała rzeka wyżynna węglanowa)

- **RW20006216189** *Lipnica* (typ: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych)
- **RW20006254269** *Czarna Struga* (typ: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych)
- **RW20006216156** *Dopływ spod Laskowa* (typ: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych)
- **RW2000621616** *Grabówka* (typ: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych)

Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren gminy Małogoszcz

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja			Stan potencjału ekologicznego	Stan chemiczny	Aktualny stan	Cel stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Krajowy kod JCWP rzecznych	Nazwa JCWP rzecznych	Region wodny	Nazwa zlewni	RZGW				Ekologiczne-go	Chemiczne-go	
RW20008216299	Wiarna rzeka od Kalisza do ujścia	Górnej Wisły	Nida	Kraków	Poniżej dobrego	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW200052162949	Dopływ spod Skorkowa	Górnej Wisły	Nida	Kraków	Poniżej dobrego	PSD	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20006216194	Ciek od Pustej Woli	Górnej Wisły	Nida	Kraków	Co najmniej dobry	dobry	dobry	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
RW2000921631	Nida od Strugi Dąbie do Hutki	Górnej Wisły	Nida	Kraków	Poniżej dobrego	dobry	zły	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20006216189	Lipnica	Górnej Wisły	Nida	Kraków	Co najmniej dobry	dobry	dobry	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
RW20006254269	Czarna Struga	Środkowej Wisły	Pilica	Warszawa	Umiarkowany	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20006216156	Dopływ spod Laskowa	Górnej Wisły	Nida	Kraków	poniżej dobrego	poniżej stanu dobrego	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW2000621616	Grabówka	Górnej Wisły	Nida	Kraków	dobry	poniżej stanu dobrego	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona

Planowane na terenie gminy inwestycje, zarówno na etapie realizacji (faza budowy) jak i późniejszej eksploatacji nie będą negatywnie oddziaływać na jakość wód, tym samym nie będą stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wód i ekosystemów wodnych. W czasie prac budowlanych należy dbać o właściwy stan techniczny maszyn budowlanych i urządzeń oraz środków transportujących materiały budowlane na plac budowy w celu zapobieżenia ewentualnym awariom instalacji paliwowych i tym samym wyciekom substancji ropopochodnych, które mogą spowodować zanieczyszczenie gruntu, a pośrednio również wód.

Powietrze atmosferyczne

Ocena jakości powietrza i obserwacja zachodzących zmian w tym obszarze dokonywana jest corocznie w ramach państwowego monitoringu. Na terenie całego województwa świętokrzyskiego oceny tej dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw), w obszarze dwóch stref badania tj.: strefa miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska, do której należy m.in. gmina Małogoszcz. Klasyfikacji stref dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin, są to:

- kryteria dotyczące ochrony zdrowia ludzi, dla zanieczyszczeń: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), ozon (O_3), benzen (C_6H_6), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$ oraz zanieczyszczeń oznaczonych w pyłe: ołów (Pb), nikiel (Ni), kadm (Cd), arsen As , benzo(a)piren B(a)P ,
- kryteria określone w celu ochrony roślin, dla wskaźników: dwutlenek siarki (SO_2), tlenek azotu (NO_x), ozon (O_3).

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845). Wynik klasyfikacji jest podstawą do określenia potrzeby podjęcia i prowadzenia określonych działań na rzecz utrzymania lub poprawy jakości powietrza w danej strefie (w tym opracowywania programów ochrony powietrza POP). Wyniki oceny to zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- *klasa A* (dla ozonu $D1$) – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych ($D1$)
- *klasa C* ($C1$ dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ faza II, $D2$ dla ozonu) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych ($D2$)

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny:

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem

C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
----------	--------------------------------	---

*Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, pyłu PM₁₀, oraz zawartości ołowiu Pb w pyłe PM₁₀ - ochrona zdrowia oraz: dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x - ochrona roślin. W przypadku pyłu PM_{2,5}, w roku 2020 obowiązuje poziom dopuszczalny II fazy, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy:

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Ocenę stanu powietrza atmosferycznego na terenie gminy Małogoszcz przeprowadzono w oparciu o dane za rok 2019 i 2020 pochodzące z opracowań GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach – *Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim*. Raport wojewódzki za rok 2019 i 2020. Dane dotyczą całej strefy świętokrzyskiej (PL 2602).

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Kod strefy PL2602	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	O ₃ *	O ₃ **
	2019	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	2020	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1	A	D2

*wg poziomu docelowego **wg poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Kod strefy PL2602	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
		SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
	2019	A	A	C	D2
	2020	A	A	A	D2

*wg poziomu docelowego (A albo C)

**wg poziomu celu długoterminowego (D1 albo D2)

Klasyfikacja stref pod względem ochrony zdrowia za 2020 r. zmieniła się w porównaniu do 2019 r. w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀. Dla tego zanieczyszczenia nastąpiło polepszenie sytuacji (w 2019 r. strefa województwa świętokrzyskiego uzyskała klasę C w wyniku przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀). Ponadto polepszenie sytuacji

nastąpiło w zakresie ochrony roślin dla zanieczyszczenia ozonem, gdzie w 2019 r. uzyskał klasę C z racji przekraczania poziomu docelowego, a w 2020 r. klasa polepszyła się do statusu A. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasy strefa nie uległa zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu nadal cała strefa znajduje się w klasie C. Utrzymuje się również klasa D2, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu. W przypadku ozonu poprawą na lepsze jest jedynie mniejszy obszar przekroczenia ozonu niż w latach poprzednich.

Przedstawione informacje dotyczą podstawowych zanieczyszczeń powietrza w skali całej strefy badania i stanowią wyłącznie punkt wyjścia do oceny jakości powietrza w obszarze gminy Małogoszcz. Stan powietrza w ujęciu lokalnym zależy od charakteru danego obszaru, wielkości i gęstości źródeł emisji, jak również od ilości ładunków napływających z terenów sąsiednich. Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa przede wszystkim emisja lokalna – kominy budynków ogrzewanych indywidualnie oraz emisja związana z ruchem pojazdów. Zakład przemysłu cementowego *Lafarge Cement S.A. Małogoszcz* wpływa bezpośrednio na jakość powietrza w gminie i na terenie całego województwa.

Dla województwa opracowany został *Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych* (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r.).

Podstawowym celem POP dla województwa świętokrzyskiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza i dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza w strefach województwa. Program przedstawia harmonogram realizacji działań, który obejmuje zadania:

- ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych,
- ograniczenie oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie,
- prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów,
- prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych.

Ponadto 29 czerwca 2020r. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego podjął Uchwałę Nr XXII/292/20 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Jest to tzw. „uchwała antysmogowa dla województwa świętokrzyskiego”.

Głównym celem podjęcia uchwały jest wyeliminowanie nieekologicznych kotłów opalanych paliwem stałym, jak również ograniczenie spalania niskiej jakości paliw. Działania te są konieczne do osiągnięcia normatywnych stężeń szkodliwych dla zdrowia pyłów PM10 i PM2,5 oraz kancerogennego benzo(a)pirenu.

Uchwała wprowadza następujący harmonogram eliminacji nieekologicznych źródeł ciepła:

- od dnia 1 lipca 2021 r. nie wolno spalać najbardziej zanieczyszczających powietrze paliw stałych, tj.: mułów i flotokoncentratów węglowych, węgla brunatnego, węgla

- kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%,
- od dnia 1 lipca 2023 r. nie wolno użytkować kotłów pozaklasowych tzw. kopciuchów (według normy PN-EN 303-5:2012),
- od 1 lipca 2024 r. nie wolno użytkować kotłów posiadających 3 i 4 klasę,
- od 1 lipca 2026 r. wolno użytkować kotły spełniające wymagania ekoprojektu zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,
- od 1 lipca 2026 r. nie wolno użytkować kotłów na paliwo stałe w budynkach, jeśli istnieje możliwość przyłączenia budynku do sieci gazowej lub ciepłowniczej.

Od 1 lipca 2026 r. na terenie województwa świętokrzyskiego, będzie można użytkować tylko odnawialne, bądź niskoemisyjne źródła ciepła takie jak: ciepło z sieci miejskiej, kotły na gaz lub olej opałowy, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne. Jedynie w sytuacji braku możliwości podłączenia budynku do sieci miejskiej, bądź sieci gazowej, dopuszczalne będzie spalanie paliw stałych w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu, zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

Zadania przewidziane w projekcie *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* przysłużą się: redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz B(a)P, osiągnięciu dopuszczalnych stężeń tych substancji, a zatem pośrednio wpłyną na realizację głównych założeń programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego.

Hałas

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach wraz z uprzemysłowieniem, rozwojem komunikacji i postępującą urbanizacją.

Do głównych źródeł hałasu na terenie gminy Małogoszcz należą:

- hałas komunikacyjny, pochodzący od środków transportu tj. hałas drogowy i kolejowy
- hałas przemysłowy, związany z zakładami produkcyjnymi, usługowymi, rzemieślniczymi, terenami budowy, liniami elektroenergetycznymi,

Hałas komunikacyjny

Źródłem hałasu na terenie gminy Małogoszcz jest przede wszystkim komunikacja samochodowa. Przez teren gminy nie przebiegają drogi klasy krajowej, największy ruch i największą uciążliwość hałasu należy wiązać z przebiegającymi przez ten teren drogami rangi wojewódzkiej: Nr 728 Grójec – Końskie – Jędrzejów oraz Nr 762 Kielce – Małogoszcz. Drogi te stanowią węzeł komunikacyjny o znaczeniu lokalnym, krzyżując się na wschód od centrum miasta Małogoszcz. Północno-wschodnim skrajem obszaru gminy przebiega zelektryfikowana linia kolejowa Kielce - Częstochowa ze stacją pasażerską oddaloną 5 km od centrum miasta - osada Stacja Małogoszcz. Na terenie stacji z linii głównej odchodzą dwie bocznice kolejowe do Cementowni "Lafarge" i "Lhoist Bukowa" Zakład Wapienniczy.

Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych)
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny
- płynność ruchu
- rodzaj i stan nawierzchni

Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to m.in. z poprawy jakości użytkowanych samochodów.

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe).

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy obejmuje zarówno dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także części procesów technologicznych oraz instalacje i wyposażenie zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych (wentylatory, urządzenia klimatyzacyjne). Taki hałas ma charakter lokalny.

Obecnie systemy lokalizacji nowych inwestycji, a także potrzeba sporządzenia ocen oddziaływania na środowisko, kontrole i egzekucja nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenie tych uciążliwości. Ponadto dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich niewielkie rozmiary, istnieją różne możliwości techniczne ograniczenia emisji hałasu (np. stosowanie tłumików akustycznych, obudów poszczególnych urządzeń czy zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian pomieszczeń, w których znajdują się maszyny wytwarzające hałas).

Pola elektromagnetyczne

Na terenie Gminy Małogoszcz istnieje szereg źródeł promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z urządzeń i instalacji energetycznych. Należą do nich linie przesyłowe energii elektrycznej wysokiego i średniego napięcia, stacje transformatorowe oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności. Na terenie Gminy Małogoszcz pomiary emisji promieniowania elektromagnetycznego prowadzone są w jednym punkcie pomiarowym i według ostatnich pomiarów promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzonych w roku 2020 w nie stwierdza się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Małogoszcz

Gmina	Położenie punktu pomiarowego	Wynik [V/m]
Małogoszcz	Kozłów	0,17

Źródło: GIOŚ - Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 – opracowanie na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa nie odnotowano wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składową elektryczną $E=7V/m$ określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 192 poz. 1883).

Od 2021r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku – Dz. U. 2019 poz. 2448. Obowiązujące poziomy dopuszczalne według w/w Rozporządzenia wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m.

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

Gospodarka odpadami

Źródłami powstawania odpadów na terenie gminy są przede wszystkim: gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej oraz sektor gospodarczy - zakłady produkcyjno – usługowo - handlowe. Gospodarka odpadami z sektora komunalno – bytowego prowadzona jest w ramach zbiórki odpadów stałych zmieszanych oraz selektywnej zbiórki odpadów, które gromadzone są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub workach.

Gmina Małogoszcz w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, za pomocą uprawnionych podmiotów zewnętrznych, odbiera odpady od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Odpady z terenu gminy odbierane są przez uprawnioną firmę wyłonioną w drodze przetargu i wywożone do instalacji poza teren gminy. Firma zobowiązana jest odbioru odpadów komunalnych wystawionych w pojemnikach i workach przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Małogoszcz oraz całej ilości odpadów komunalnych z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego na terenie Oczyszczalni Ścieków w Zakruczu.

Na terenie gminy Małogoszcz nie prowadzi się działalności polegającej na przetwarzaniu odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W 2020r. zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady trafiały do Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie oraz do Instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Promniku. Selektywnie zebrane odpady komunalne przekazywane są do instalacji

odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Odpady z sektora gospodarczego

Na terenie gminy znajduje się obecnie 919 podmiotów gospodarczych ujętych w rejestrze REGON (stan na 31.12.2020r.). Cementownia Lafarge jest największym pracodawcą na terenie gminy. Większość z zarejestrowanych firm stanowią podmioty małe, gdzie znaczna ich część działa jako podmioty jednoosobowe. Odbiorem odpadów gospodarczych od poszczególnych wytwórców z terenu gminy zajmują się specjalistyczne firmy, posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

Surowce mineralne

Obszar gminy Małogoszcz charakteryzuje się budową geologiczną sprzyjającą występowaniu surowców mineralnych. Najwięcej udokumentowanych jest złóż kamieni drogowych. Gmina posiada złoża wapieni przydatnych dla przemysłu wapienniczego oraz wapieni i margli wykorzystywanych w przemyśle cementowym.

Klimat

Obszar gminy należy do Małopolskiego Regionu Klimatycznego (wg klimatycznego podziału Polski). Wskaźniki charakteryzujące klimat:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu ok. 7,5 °C,
- średnia temperatura stycznia wynosi - 3,8°C, natomiast lipca 17,7°C,
- średnia roczna suma opadów wynosi 626 mm, maksimum opadów atmosferycznych przypada na lipiec, czerwiec, sierpień i maj,
- pokrywa śnieżna zalega przez 80-100 dni w ciągu roku,
- parowanie terenowe wynosi 400-450 mm,
- pierwsze przymrozki przypadają na 15 października, ostatnie dni - 3 maja,
- przewaga wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich,
- długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni (klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa).

6. Problemy ochrony środowiska na terenie gminy Małogoszcz istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami aktywności człowieka i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do ważniejszych problemów ochrony środowiska na terenie gminy Małogoszcz z punktu widzenia projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej ...” należy zaliczyć:

- zanieczyszczenia powietrza z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni, tzw. „niska emisja” której źródłem jest spalanie w indywidualnych systemach grzewczych paliw stałych (węgiel, miał, itp.) oraz odpadów, a także niezadawalający stan techniczny kotłów grzewczych

- wysoka energochłonność budynków negatywnie wpływająca na stan jakości powietrza – zbyt powolny proces termomodernizacji budynków
- emisja gazów cieplarnianych z ciepłowni miejskiej bazującej na węglowym źródle ciepła – nieefektywny system ciepłowniczy
- ograniczony dostęp do paliw „czystych” ekologicznie – niski wskaźnik gazyfikacji gminy
- zanieczyszczenia komunikacyjne związane ze wzrostem ruchu samochodowego
- niewielkie wykorzystanie lokalnych możliwości w zakresie OZE

7. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań zaplanowanych w projekcie pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Projekt *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* (zwany też PGN) koncentruje się na kontynuacji wdrażania na terenie gminy założeń gospodarki niskoemisyjnej, tj.:

- *ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych*
- *pozyskaniu energii ze źródeł odnawialnych*
- *wzroście efektywności energetycznej (dążeniu do zmniejszenia zużycia energii końcowej)*

Celem nadrzędnym długoterminowej strategii rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Małogoszcz jest poprawa jakości powietrza. PGN to przede wszystkim zestaw przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, których realizacja jest niezbędna dla osiągnięcia cel strategicznego w obszarze rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Małogoszcz, w perspektywie do 2030 roku. *Cel strategiczny PGN to redukcja emisji gazów cieplarnianych w roku 2030 w stosunku do roku bazowego o 14,2%.*

Cele szczegółowe dla gminy Małogoszcz możliwe do osiągnięcia w perspektywie czasowej do 2030 roku to:

Cel szczegółowy 1: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2030 o 14,2% (6113MgCO₂/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 2: zmniejszenie zużycia energii końcowej do 2030 roku o 6,2% (9140 MWh/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 3: zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2030 roku w zużyciu energii o 1,8 punktów procentowych (2582 MWh/rok)

Rok bazowy to rok 2010, rok odniesienia 2030.

Gmina Małogoszcz należy do świętokrzyskiej strefy badania jakości powietrza, dla której odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i w związku z tym realizowany jest *Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych*. W ramach niniejszego Planu wyznaczono cel dodatkowy w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza. *Cel szczegółowy 4 w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza jest następujący:*

- *redukcja emisji pyłu zawieszonego PM10 o 4,5639 Mg/rok*

- redukcja emisji pyłu zawieszonego PM_{2,5} o 3,6145Mg/rok
- redukcja emisji benzo(a)pirenu o 2,6457kg/rok

Zadania zaplanowane w projekcie „Planu ...”, ujęte w *harmonogramie rzeczowo – finansowym planu działań na lata 2021-2030*, jednoznacznie należy uznać za pro-środowiskowe – efekty realizacji to każdorazowo redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza. Przedsięwzięcia wpisują się w założenia pakietu klimatyczno-energetycznego UE do roku 2030 oraz międzynarodowe zobowiązania Polski do redukcji emisji gazów cieplarnianych. Stanowią spójną całość i konsekwentnie realizują cele określone w dokumentach krajowych, regionalnych i gminnych.

Odstąpienie od realizacji zapisów projektowanego dokumentu będzie wiązało się z odstąpieniem od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku wdrażania projektowanego *Planu (...)*, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska sugeruje, iż nastąpi pogorszenie stanu środowiska, bezpośrednio w komponencie jakości powietrza, a pośrednio w pozostałych komponentach, na które jakość powietrza ma wpływ.

Analizując potencjalne zmiany stanu środowiska, które mogą wystąpić w przypadku niezrealizowania zadań wymienionych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”, przewiduje się dalsze pogorszenie stanu środowiska w gminie, a w szczególności:

- pogorszenie stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
- postępujące negatywne oddziaływanie na ludzi, zwierzęta, rośliny i środowisko jako całość:
 - pogorszenie stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów i obiektów objętych ochroną prawną
 - pogorszenie jakości życia i zdrowotności mieszkańców, z uwagi na przekroczenie norm jakości powietrza i ryzyko zagrożenia smogiem w sezonie grzewczym
- nieefektywne wykorzystanie zasobów naturalnych, z powodu braku wykorzystania potencjału OZE oraz braku zwiększenia efektywności energetycznej
- postępujący negatywny wpływ na zmiany klimatyczne

Pozytywnym skutkiem środowiskowym, w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu PGN dla gminy Małogoszcz na lata 2021 - 2030 będzie wyeliminowanie negatywnego, krótkotrwałego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy, termomodernizacji obiektów czy rozbudowy infrastruktury. Realizacja zadań ingerujących w stan środowiska wiąże się z niedogodnościami na etapie wdrażania, jednak skutkuje szeregiem korzyści po zakończeniu inwestycji.

Niniejszy projekt ustala plan wprowadzenia na terenie gminy gospodarki niskoemisyjnej, co ma istotne znaczenie dla problemów ochrony środowiska związanych z zanieczyszczeniem powietrza i zmianami klimatu.

8. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym oraz ich uwzględnienie podczas opracowania projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu. Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest odzwierciedleniem potrzeby kształtowania postaw i działań na rzecz budowania gospodarki niskoemisyjnej, wynikających zarówno z zobowiązań międzynarodowych Polski, jak i z założeń polityki krajowej. Działania określone w niniejszym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej są skoordynowane z założeniami dokumentów programowo-strategicznych i planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego.

Poniżej przedstawiono cele i priorytety środowiskowe wynikające z nadrzędnych dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie gminy Małogoszcz na podstawie których zostały wyznaczone cele i strategia realizacji w niniejszym dokumencie.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE:

Agenda ONZ 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Dokument Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju przyjęty przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) to program działań definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym.

Głównym elementem agendy są cele zrównoważonego rozwoju uzgodnione na szczeblu globalnym, które mają zostać osiągnięte do 2030 r. a wśród nich:

Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom

W dokumencie wskazano, że globalny charakter zmian klimatu wymaga jak najszerzej współpracy międzynarodowej, mającej na celu przyspieszenie redukcji globalnych emisji gazów cieplarnianych oraz podjęcia działań w związku z przystosowaniem się do negatywnych skutków zmian klimatu.

DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE

Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki

Celem długoterminowej strategii jest potwierdzenie zaangażowania Europy do sprawowania przewodniej roli w światowych działaniach na rzecz klimatu oraz przedstawienie wizji, która może doprowadzić do osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050r. Główne strategiczne elementy wspólnego działania:

- poprawa efektywności energetycznej – maksymalizacja korzyści płynących z efektywności energetycznej, w tym budynków o zerowej emisji
- maksymalizacja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu całkowitej dekarbonizacji
- transport niskoemisyjny
- konkurencyjny przemysł i gospodarka obiegu zamkniętego
- inteligentna infrastruktura sieciowa gwarantująca wzajemne połączenia i integrację sektorów
- bioekonomia
- wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla w celu wyeliminowania pozostałych emisji

Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład przedstawiła strategię wzrostu, której celem jest przekształcenie UE w sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo z nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarką, w której nie będzie emisji netto gazów cieplarnianych i gdzie wzrost gospodarczy jest oddzielony od wykorzystania zasobów. Cel ten jest zgodny z zobowiązaniem UE do globalnych działań na rzecz klimatu w ramach porozumienia paryskiego.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu we wrześniu 2020r. Komisja zaproponowała zwiększenie docelowego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem emisji i pochłaniania emisji, do co najmniej 55 proc. do 2030 r. w stosunku do poziomu z 1990r.

Ramy polityczne UE na okres 2020-2030 dotyczące klimatu i energii

Ramy polityki klimatyczno – energetycznej do roku 2030 zawierają ogólnounijne założenia i cele na lata 2021-2030 umożliwiające w perspektywie długoterminowej przejście na gospodarkę niskoemisyjną i są to:

- ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990r.)
- zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii
- zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej

DOKUMENTY KRAJOWE

Polityka ekologiczna państwa 2030

Polityka ekologiczna Polski 2030 (PEP2030) jest rozwinięciem rządowej *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju* w zakresie klimatu, ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dokument wspiera realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w szczególności ONZ-owskich celów zrównoważonego rozwoju i paryskiego porozumienia klimatycznego.

Cel głównym PEP2030: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe:

Środowisko i zdrowie. *Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego*

Środowisko i gospodarka. Zadbamy o zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Rozwój gospodarki niskoemisyjnej jest uwzględniony w kierunkach interwencji oraz działaniach, które obejmują m.in. :

- poprawę jakości powietrza poprzez wymianę i likwidację nieefektywnych kotłów i ograniczenie emisji z transportu drogowego
- wsparcie gmin w przygotowaniu programów ograniczenia niskiej emisji
- rozwój sieci pomiarów jakości powietrza
- modernizację istniejących i rozwój nowych sieci ciepłowniczych oraz zwiększenie liczby przyłączy nowych odbiorców
- inwestycje związane ze zwiększeniem udziału OZE
- rozwój transportu niskoemisyjnego
- rozwój klastrów energii i transformacji gmin w samowystarczalne energetycznie

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Cel głównym: *zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.* Cele szczegółowe to: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, rozwój transportu w warunkach zmian klimatu, zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu, stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu, kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007

- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej

Narodowy programu rozwoju gospodarki niskoemisyjnej

Celem głównym jest: *rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju*, cele szczegółowe dotyczą: rozwoju niskoemisyjnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej, poprawy efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, rozwoju i wykorzystania technologii niskoemisyjnych, zapobiegania powstawaniu oraz poprawy efektywności gospodarowania odpadami, promocji nowych wzorców konsumpcji.

Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest poprawa jakości powietrza na terenie Polski. Dotyczy to szczególnie obszarów o najwyższych stężeniach zanieczyszczeń powietrza oraz tych, na których występują duże skupiska ludności. Jednym z priorytetów do osiągnięcia w ramach Programu jest ograniczenie tzw. niskiej emisji (emisji zanieczyszczeń pochodzących z niskich źródeł – samochodów czy domowych kominów).

W Programie tym określono konieczne do podjęcia kierunki działań, będące warunkiem jego efektywnej realizacji:

- podniesienie rangi zagadnienia jakości powietrza
- stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza
- włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi
- rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza
- rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza
- upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE

Programu Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015–2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Celem nadrzędnym Programu Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015–2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 (jest *zrównoważony rozwój regionu sprzyjający klimatowi z zachowaniem walorów przyrodniczych i racjonalnej gospodarki zasobami*).

Wśród priorytetów środowiskowych w obszarze powietrze atmosferyczne wymienia się:

Cel strategiczny (długoterminowy do 2025 roku): Poprawa jakości powietrza w województwie świętokrzyskim

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 1. Redukcja emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy do 1 MW

Kierunki działań:

1. Wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych

2. Poprawa efektywności energetycznej
3. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych

Kierunki działań:

1. Poprawa połączeń komunikacyjnych
2. Uptęplnienie ruchu pojazdów w miastach
3. Rozwój komunikacji publicznej i transportu rowerowego
4. Ograniczenie emisji wtórnej z dróg

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych

Kierunki działań:

1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i substancji szkodliwych z procesów technologicznych
2. Rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza
3. Opracowanie i wdrażanie nowatorskich rozwiązań technologicznych
4. Zarządzanie energią w przedsiębiorstwach

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 4. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz konieczności ochrony powietrza

Kierunki działań:

1. Edukacja w zakresie ochrony powietrza w tym promowanie gospodarki niskoemisyjnej

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 5. *Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu*

Kierunki działań:

1. Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 6. Zwiększenie roli planowania przestrzennego w ochronie powietrza

Kierunki działań:

1. Uwzględnienie ochrony powietrza w planowaniu przestrzennym

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): PA 7. *Osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia*

Kierunki działań:

1. Ograniczenie emisji pyłu PM_{2,5} na obszarze miasta Kielce

Wśród priorytetów środowiskowych w obszarze odnawialne źródła energii wskazano na:

Cel strategiczny (długoterminowy do 2025 roku): Wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii

Cel operacyjny (krótkoterminowy do 2020 roku): OZE 1: Zwiększenie zastosowania instalacji do produkcji energii z OZE

Kierunki działań:

1. Rozwój OZE w województwie
2. Wspieranie i aktywizacja w kierunku wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej
3. Wzmocnienie potencjału badawczo-rozwojowego na rzecz odnawialnych źródeł energii
4. Edukacja ekologiczna w zakresie rozwoju OZE
5. Promowanie odnawialnych źródeł energii

Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych

Podstawowym celem POP dla województwa świętokrzyskiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza i dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza w strefach województwa. Program przedstawia harmonogram realizacji działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza w regionie i są to:

- Ograniczenie emisji z sektora komunalno – bytowego (tj. z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych);
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego (wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie);
- Ograniczenie emisji niezorganizowanej pochodzącej z zakładów wydobywania i przeróbki kruszyw;
- Kształtowanie emisji niezorganizowanej pochodzącej z zakładów wydobywania i przeróbki kruszyw;
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów
- Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Strategia to podstawowy dokument samorządu województwa określający obszary, cele i kierunki polityki rozwoju regionu. Z punktu widzenia rozwoju infrastruktury energetycznej, efektywności energetycznej oraz odpowiedzi na wyzwania klimatyczne oraz potrzebę poprawy stanu środowiska istotny jest Cel strategiczny 2 Przyjazny dla środowiska i czysty region. Cel ten obejmuje:

Cel operacyjny 2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego

Kluczowe kierunki działania: Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej. Racjonalne gospodarowanie odpadami. Ograniczenie niskiej emisji. Ekologiczna mobilność, w tym transport publiczny i infrastruktura rowerowa. Edukacja ekologiczna. Ochrona bioróżnorodności. Ochrona i kształtowanie krajobrazu. Ochrona gleb.

Cel operacyjny 2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych

Kluczowe kierunki działania: Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wody. Przeciwdziałanie skutkom zagrożeń naturalnych. Ograniczenie wpływu i skutków oddziaływania człowieka na środowisko (ochrona środowiska przyrodniczego). Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach.

Cel operacyjny 2.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna

Kluczowe kierunki działań: Rozwój infrastruktury energetycznej, w tym usprawnienie systemów ciepłowniczych, gazowych i elektroenergetycznych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce, sferze publicznej i mieszkalnictwie. Zwiększenie efektywności energetycznej i zarządzania energią.

Uchwała antysmogowa dla województwa świętokrzyskiego

Głównym celem podjęcia uchwały jest wyeliminowanie nieekologicznych kotłów opalanych paliwem stałym, jak również ograniczenie spalania niskiej jakości paliw. Działania te są konieczne do osiągnięcia normatywnych stężeń szkodliwych dla zdrowia pyłów PM10 i PM2,5 oraz kancerogennego benzo(a)pirenu. Uchwała wprowadza harmonogram eliminacji nieekologicznych źródeł ciepła.

DOKUMENTY LOKALNE

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014 - 2024

Nadrzędny cel rozwoju: Gmina Małogoszcz uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia, dzięki czemu gmina jest przyjazna dla mieszkańców oraz *atrakcyjna dla podmiotów gospodarczych. Jest gminą, która w pełni wykorzystuje swoje atuty.*

Obszar priorytetowy *Infrastruktura i środowisko*, w ramach celu operacyjnego *Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej*, zakłada:

Cel operacyjny: w tym działania:

- Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i okołodrogowej
- Rozwój infrastruktury energetycznej i odnawialnych źródeł energii
- Właściwe wykorzystanie zasobów przyrody

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2012-2030

Dokument zawiera szereg wytycznych i propozycji mających na celu racjonalizację zużycia energii elektrycznej, ciepłej i paliw gazowych oraz możliwości wykorzystania i zastosowania odnawialnych źródeł energii. Kierunki racjonalizacji użytkowania ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych sprowadzają się do poprawy efektywności ekonomicznej wykorzystania nośników energii przy jednoczesnej minimalizacji szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Osiągnięcie tego celu możliwe jest przez realizację działań w następujących obszarach:

- modernizacja źródeł ciepła wraz ze zmianą paliw oraz technologii wytwarzania energii
- modernizacja sieci ciepłowniczej w kierunku pełnej preizolacji
- termomodernizacja budynków (ocieplanie przegród budowlanych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja instalacji wewnętrznych)
- efektywne wykorzystanie wyprodukowanego ciepła
- zwiększenie efektywności wykorzystania energii elektrycznej
- rozbudowa sieci gazowej dla potrzeb przyłączenia nowych odbiorców
- poprawa efektywności poprzez rozwój odnawialnych źródeł energii
- poprawa efektywności poprzez modernizację oświetlenia

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego to dokument planistyczny kształtujący politykę przestrzenną gminy. Wśród proponowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy istotne w kontekście opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej i ograniczenia emisji zanieczyszczeń są preferowane kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, w tym w szczególności w zakresie:

- zaopatrzenia w gaz (budowa infrastruktury gazowej przez zakład gazowniczy)
- odnawialnych źródła energii (ustala się ogólne warunki lokalizacji instalacji oze)

Oceniany projekt Planu (...) nawiązuje do celów i założeń w/w dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska w obszarze, który opisuje.

9. Zadania ujęte w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” oraz stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Działania zawarte w projekcie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz to zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak również zadania nieinwestycyjne, tj. organizacyjne. Działania te skoncentrowane są na realnych możliwościach redukcji emisji dwutlenku węgla na poziomie lokalnym (gmina Małogoszcz) poprzez wzrost efektywnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepła i paliw oraz zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Działania przewidziane do realizacji przez gminę zostały zestawione w harmonogramie rzeczowo-finansowym planu działań na lata 2021-2030 i koncentrują się na:

- osiągnięciu jak najwyższego stopnia termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych
- modernizacji źródeł ciepła (kotłowni lokalnych, indywidualnych źródeł grzewczych) oraz zmianie instalacji na ekologiczne
- promocji oraz wspieraniu wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych (w szczególności za pomocą instalacji fotowoltaicznych),
- podejmowaniu działań edukacyjnych i promujących energooszczędność
- właściwym planowaniu przestrzeni urbanistycznej
- modernizacji oświetlenia drogowego
- modernizacji, przebudowie i budowie infrastruktury drogowej (drogi lokalne, ścieżki rowerowe, chodniki)
- rozbudowie dystrybucyjnej sieci gazu ziemnego
- wdrożeniu systemu zielonych zamówień publicznych

Opis zadań inwestycyjnych

W ramach działań ukierunkowanych na **termomodernizację i poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych na terenie gminy Małogoszcz**, założono realizację następujących inwestycji:

- *Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - Upowszechnianie kultury i sztuki (zadanie 1)*

- *Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez termomodernizację budynków w Gminie Małogoszcz (zadanie 4)*
- *Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze” (zadanie 5)*

Planuje się prace związane z dociepleniem ścian zewnętrznych, dociepleniem stropodachu, dociepleniem stropu piwnic, wymianą stolarki okiennej i drzwiowej. Termomodernizacja ma na celu zrationalizowanie potrzeb cieplnych budynków – właściwa izolacja termiczna budynków przyczyni się do ograniczenia ilości spalnego paliwa/zużycia ciepła (tzw. efekt oszczędnościowy), a tym samym zmniejszy ilość emisji substancji zanieczyszczających powietrze. Działania te dotyczą istniejących budynków i realizowane będą w obszarach już zainwestowanych w granicach danej działki budowlanej.

W przypadku modernizacji budynków będących schronieniem ptaków czy nietoperzy, wykonawca prac powinien podjąć środki zaradcze – dostosowując terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu ptaków oraz rozrodu lub hibernacji nietoperzy (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska).

Kolejny obszar interwencji to **modernizacja/wymiana przestarzałych kotłów/pieców (często tzw. kopciuchów) na nowoczesne i sprawniejsze urządzenia grzewcze**, gdzie zakłada się projekty inwestycyjne:

- *Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze” (zadanie 5)*
- *Wymiana źródeł ciepła w budynkach prywatnych (zadanie 6)*

Z założenia są to inwestycje usprawniające stan obecny, które będą realizowane w oparciu o nowe rozwiązania techniczne, w związku ze zużyciem eksploatacyjnym lub niską sprawnością energetyczną istniejących urządzeń oraz potrzebą ograniczenia strat energii i/lub zanieczyszczeń pochodzących ze spalania poszczególnych paliw. Teren inwestycji to zawsze budynek i jego najbliższe otoczenie. W przypadku wymiany indywidualnego źródła ciepła rodzaj przedsięwzięć należy powiązać z zapotrzebowaniem na ciepło zasilanego budynku (będą to kotły o nominalnej mocy cieplnej znacznie poniżej 1MW). Przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie zasięgiem i zamykają się w granicach obszaru zainwestowania.

Przewidywane inwestycje w obszarze zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii to przede wszystkim projekty:

- *Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Małogoszcz – instalacje w budynkach użyteczności publicznej (zadanie 2)*
- *Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Małogoszcz – instalacje w zabudowie niepublicznej (zadanie 3)*
- *Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze” (zadanie 5)*

Inwestycje te dotyczą:

- budowy lokalnych rozproszonych źródeł energii produkujących energię na potrzeby budynku (typu instalacje fotowoltaiczne) i są to instalacje małych mocy (mikroinstalacje) dla potrzeb energetycznych budynków mieszkalnych lub użyteczności publicznej.

W ramach działań inwestycyjnych w obszarze Transport planuje się przede wszystkim zadanie 10 *Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz*.

Prowadzenie przebudowy i modernizacji dróg lokalnych dotyczy poprawy warunków technicznych istniejącej sieci poprzez ulepszenie stanu nawierzchni i poboczy znajdujących się w wydzielony pasie drogowym. Wszelkie prace związane z tym zadaniem inwestycyjnym prowadzone będą wyłącznie w istniejących pasach drogowych. Ewentualne place budowy ograniczone będą terytorialnie do obowiązujących i wyznaczonych dla remontowanych dróg pasów drogowych. Nie przewiduje się zajmowania terenów niezmiennych, w tym terenów podlegających rygorom ochronnym. Nie przewiduje się, aby zadania polegające na przebudowie dróg lokalnych mogło spowodować utratę bądź fragmentację siedlisk przyrodniczych, miejsc bytowania, żerowania zwierząt, w tym gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty na terenie gminy Małogoszcz.

Klasyfikacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko została określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839).

Projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz na lata 2021-2030 w tabeli nr 1 Harmonogram rzeczowo – finansowy planu działań na lata 2021-2030 przedstawia propozycję przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym jedno przedsięwzięcie którego realizacja może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jest to:

- Zadanie 10. *Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz*

Zadanie to m.in. przebudowa/modernizacja dróg publicznych, które z uwagi na niezadowalający stan techniczny nawierzchni jezdni wymagają interwencji. Aktualnie brak dokumentacji projektowej umożliwiającej uszczegółowienie zakresu i parametrów inwestycji, ale należy założyć że rozbudowa/modernizacja dróg o nawierzchni twardej obejmie również odcinki o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1km - wg §3. ust.1. pkt 62 w/w Rozporządzenia przedsięwzięcia tego typu zalicza się do rodzaju przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej ma na celu upłynnienie ruchu i ograniczenia emisji spalin z komunikacji. Inwestycje drogowe mają charakter przedsięwzięć modernizacyjnych i usprawniających w obecnym stanie zainwestowania, tj. w śladzie przebiegu drogi.

W sytuacji realizacji inwestycji, które mogą kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, szczegółowy ich wpływ na stan środowiska naturalnego będzie określany na etapie trwania procedury oddziaływania na środowisko danego przedsięwzięcia. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie wszystkie uwarunkowania danego przedsięwzięcia, może w drodze postanowienia stwierdzić konieczność przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

Projekt „Planu ...” swym zasięgiem obejmuje teren wydzielony w granicach administracyjnych gminy w obszarze już zainwestowanym (głównie zabudową mieszkaniową i inną oraz infrastrukturą techniczną). Z uwagi na to, że prowadzenie inwestycji zależne

będzie od wielu czynników, w tym od możliwości finansowych, należy zakładać, że realizacja poszczególnych działań nastąpi w różnych terminach, a ich usytuowanie w różnych częściach gminy.

Wskazane przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie zasięgiem.

Analizą potencjalnego wpływu na poszczególne elementy środowiska objęto wyłącznie tzw. „zadania twarde”- *stricte* inwestycyjne, tj. takie, które w sposób realny mogą ingerować w środowisko naturalne. Pozostałe zadania to tzw. „zadania miękkie”, które nie będą związane z wykonywaniem robót budowlanych i zarówno na etapie realizacji jak i późniejszej eksploatacji nie będą negatywnie wpływać na środowisko naturalne oraz zdrowie i życie ludzi. „Zadania miękkie” (organizacyjne), związane są przede wszystkim z inwestycją w ludzi, edukacją, operowaniem instrumentami promocji, zarządzania, planowania, itp. Zadania te nie posiadają charakteru infrastrukturalnego i nie będą wykazywały negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Charakterystykę zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w projekcie dokumentu pn. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* zgodnie z klasyfikacją określoną w w/w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2019, poz. 1839) zawiera poniżej zamieszczone zestawienie.

Zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji na terenie gminy Małogoszcz w latach 2021-2030

Nr i nazwa zadania inwestycyjnego:	Charakterystyka w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839)
Zadanie 1. <i>Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - Upowszechnianie kultury i sztuki</i>	Prace termomodernizacyjne dotyczą ocieplenia ścian budynków, stropów, wymiany stolarki okiennej, drzwiowej nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wg w/w rozporządzenia.
Zadanie 2. <i>Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Małogoszcz –instalacje w budynkach użyteczności publicznej</i>	Inwestycje dotyczą budowy lokalnych rozproszonych źródeł energii produkujących energię na potrzeby własne budynku i w obrębie budynku. Przedsięwzięcia tego typu nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Zadanie 3. <i>Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Małogoszcz – instalacje w zabudowie niepublicznej</i>	
Zadanie 4. <i>Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez termomodernizację budynków w Gminie Małogoszcz</i>	Prace termomodernizacyjne dotyczą ocieplenia ścian budynków, stropów, wymiany stolarki okiennej, drzwiowej nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wg w/w rozporządzenia.
Zadanie 5. <i>Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze”</i>	Prace termomodernizacyjne dotyczą ocieplenia ścian budynków, stropów, wymiany stolarki okiennej, drzwiowej, i nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wg w/w rozporządzenia. <i>Przedsięwzięcia dotyczące:</i> - budowy lokalnych rozproszonych małych źródeł energii produkujących energię na potrzeby własne budynku i w obrębie budynku, tj. o powierzchni zabudowy znacznie poniżej 0,5ha (typ instalacji to instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, kolektory słoneczne), - modernizacji instalacji wewnętrznej c.o. (np. wymiana grzejników) oraz wymiany źródła ciepła małych mocy (maksymalnie do kilkudziesięciu kW) do zasilania pojedynczego budynku. <i>nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.</i>
Zadanie 6. <i>Wymiana źródeł ciepła w budynkach prywatnych</i>	Wymiana przestarzałego źródła ciepła obejmuje montaż nowoczesnego źródła (niskoemisyjne lub bezemisyjne) o wysokiej sprawności najczęściej ze zmianą paliwa na bardziej ekologiczne. Zadanie dotyczy kotłowni indywidualnych zasilających jeden budynek, tj. kotłów o małej mocy nominalnej [znacznie poniżej

	1MW]. Przedsięwzięcia tego typu nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Zadanie 7. <i>Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w gminie Małogoszcz</i>	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Zadanie dotyczy m.in. wymiany przestarzałych lamp oświetleniowych na energooszczędne (np. LED).
Zadanie 8. <i>Budowa kotłowni gazowej przez VEOLIA Południe Sp. z o.o. - modernizacja kotłowni miejskiej w Małogoszczu z węglowej na gazową</i>	Planowana jest budowa kotłowni gazowej o mocy cieplnej 3,2MW dla potrzeb ciepłowniczych miasta Małogoszcz (zadanie na etapie koncepcji). Instalacja do spalania paliwa gazowego w celu wytwarzania energii cieplnej, o mocy cieplnej rozumianej jako ilość energii wprowadzonej w paliwie do instalacji w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu tych instalacji, <u>mniejszej niż 25 MW nie jest zalicza</u> się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Zadanie 9. <i>Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy Małogoszcz</i>	Rozbudowa/budowa układu dystrybucyjnego gazu ziemnego i sukcesywne podłączanie nowych odbiorców to przedsięwzięcie, które nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Zadanie 10. <i>Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz</i>	Przewiduje się poprawę stanu nawierzchni dróg publicznych (gminnych i powiatowych) oraz budowę trasy rowerowej – wstępnie zakłada się, że będzie to przebudowa/modernizacja kilku/kilkunastu odcinków dróg gminnych o łącznej długości około 10km, przebudowa i remont dróg powiatowych o łącznej długości około 5km oraz budowa tras rowerowych o długości 15 km. Aktualnie brak szczegółowej informacji, co do zakresu i parametrów inwestycji, ale należy założyć że rozbudowa/modernizacja dróg o nawierzchni twardej obejmie również odcinki o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1km - wg w/w Rozporządzenia przedsięwzięcia tego typu zalicza się do rodzaju przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja przedsięwzięć drogowych poprzedzona zostanie postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy zauważyć, że przebudowy dróg dotyczyć będą poprawy warunków technicznych istniejących dróg poprzez ulepszenie ich nawierzchni. Wszelkie prace związane z tym zadaniem inwestycyjnym prowadzone będą wyłącznie w istniejących pasach drogowych. Ewentualne place budowy organizowane będą w obrębie obowiązujących i wyznaczonych dla remontowanych dróg pasach drogowych. Nie przewiduje się zajmowania terenów niezmiennych, w tym terenów podlegającym rygorom ochronnym.

10. Określenie, analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko

10.1. Matryca wpływów zadań ujętych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”

Dla przeanalizowania skutków i oddziaływań na środowisko założeń projektu „Planu...” posłużono się matrycą logiczną.

Przewidywane oddziaływania zadań inwestycyjnych na terenie gminy Małogoszcz na następujące zagadnienia i aspekty środowiska

Zadania inwestycyjne zawarte w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczna		ludzie		zwierzęta		rośliny		woda		powietrze		powierzchnia ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne	
REALIZACJA (R)/EKSPLOATACJA (E)	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E
Zadanie 1. Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - Upowszechnianie kultury i sztuki	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	+	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 2. Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Małogoszcz – instalacje w budynkach użyteczności publicznej	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Małogoszcz – instalacje w zabudowie niepublicznej	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 4. Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez termomodernizację budynków w Gminie Małogoszcz	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	+	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 5. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze”	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	-	+	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 6. Wymiana źródeł ciepła w budynkach prywatnych	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	+	*	+	*	*	*	+

Zadania inwestycyjne zawarte w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030”	obszary Natura 2000		różnorodność biologiczna		ludzie		zwierzęta		rośliny		woda		powietrze		powierzchnia ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne	
	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E	R	E
Zadanie 7. Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w gminie Małogoszcz	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	+	*	*	-	*	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 8. Budowa kotłowni gazowej przez VEOLIA Południe Sp. z o.o. - modernizacja kotłowni miejskiej w Małogoszczu z węglowej na gazową	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	+	*	*	*	+
Zadanie 9. Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy Małogoszcz	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+
Zadanie 10. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz	*	*	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	+	*	*	*	*	*	+

Zastosowane oznaczenia: R- etap realizacji inwestycji, E- etap eksploatacji inwestycji, + wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, * brak wpływu

Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko realizacji postanowień projektowanego dokumentu została przeprowadzona zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. jedn. Dz. U. 2021 poz. 2373 ze zm.).

W analizie wzięto pod uwagę wielkość natężenia oddziaływania na środowisko oraz czas jego występowania. Ze względu na specyfikę zaprojektowanych rozwiązań w ocenie oddziaływania odniesiono się do oddziaływań mogących występować zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji inwestycji. W wielu przypadkach oddziaływanie na środowisko może być negatywne na etapie realizacji inwestycji, a po jej zakończeniu i w czasie eksploatacji pozytywne.

Analizą potencjalnego wpływu na poszczególne elementy środowiska objęto wyłącznie tzw. „zadania twarde”- *stricte* inwestycyjne, tj. takie, które w sposób realny mogą ingerować w środowisko naturalne.

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska – wnioski z matrycy logicznej

Komponent	Opis
Natura 2000	Oddziaływanie przedsięwzięć inwestycyjnych na siedliska objęte ochroną w ramach sieci ekologicznej Natura 2000 na terenie gminy dla większości zadań nie będzie występowało. Przedsięwzięcia zlokalizowane będą w znacznej odległości od chronionych terenów i nie będą bezpośrednio oddziaływać na środowisko przyrodnicze oraz na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się pod ochroną. Obszary Natura 2000 zajmując tereny położone przy południowej i wschodniej granicy gminy, głównie w obrębie rzeki Biała Nida oraz fragmenty terenów leśnych, niezainwestowanych, oddalonych od terenów zamieszkałych, gdzie nie będą wykonywane żadne działania inwestycyjne (północno - wschodnie rejony gminy). Zadanie dotyczące infrastruktury liniowej, tj. <i>Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz</i> jest na etapie koncepcji, bez wskazania lokalizacji i parametrów projektowych. Projekty inwestycyjne wynikać będą z konieczności modernizacji, przebudowy istniejącej już infrastruktury drogowej, tj. nie przewiduje się zmiany sposobu użytkowania terenu obecnie już zainwestowanego i przekształconego. Przedsięwzięcia drogowe będą stanowić uciążliwość dla obszaru lokalizacji wyłącznie na etapie budowy (hałas, praca maszyn budowy), ustaną po zakończeniu działań inwestycyjnych. Planowane przedsięwzięcia nie zmniejszą populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt, nie zmienią warunków bytowania, nie zaszkodzą chronionym siedliskom przyrodniczym - nie spowodują utraty różnorodności biologicznej elementów przyrodniczych dla ochrony, których obszary zostały wyznaczone.
Różnorodność biologiczna	Brak wpływu zarówno na etapie realizacji jak i późniejszej eksploatacji, ponieważ żadna z przewidzianych w projekcie dokumentu inwestycji nie ma dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów, istniejącej infrastruktury lub niewielkich przestrzeni w bliskim sąsiedztwie), nie mogą więc wpływać na ograniczenie różnorodności biologicznej.
Ludzi	Brak wpływu na etapie realizacji inwestycji. Faza realizacji zadań inwestycyjnych przewidzianych w projekcie „Planu ...” będzie związana z wykorzystaniem niezbędnych do realizacji danego przedsięwzięcia maszyn czy urządzeń. Hałas i zanieczyszczenia generowane przez wykorzystywany sprzęt będą mocno ograniczone i nie będą przekraczać dopuszczalnych, określonych przepisami prawa norm w zakresie emisji hałasu

Komponent	Opis
	i zanieczyszczeń, zatem nie będą powodować żadnych uciążliwości dla ludzi. Wpływ znaczący pozytywny na etapie eksploatacji, ponieważ ujęte w projekcie „Planu ...” działania inwestycyjne będą prowadzić do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, co przełoży się wprost na poprawę standardu życia mieszkańców gminy.
Zwierzęta	Brak wpływu na faunę zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji wskazanych w projekcie „Planu ...”. Poszczególne inwestycje realizowane będą na terenach przekształconych przez człowieka i przez człowieka zagospodarowanych i użytkowanych. Zadania dotyczące termomodernizacji budynków charakteryzują się ograniczonym terytorialnie zasięgiem, dotyczą istniejących już obiektów i nie będą związane z budową nowych budynków czy zajmowaniem nowych terenów pod inwestycje. Elementem podstawowym przed przystąpieniem do prac jest ekspertyza ornitologa i chiropterologa stwierdzająca obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich przez ptaki i nietoperze. Obecnie na terenach zurbanizowanych, żyjące gatunki zwierząt to gatunki synantropijne, towarzyszące człowiekowi, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich m.in. z uwagi na ułatwione zdobywanie pokarmu. Po zakończeniu działań inwestycyjnych, na etapie eksploatacji inwestycji gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej.
Rośliny	Okresowy, chwilowy niekorzystny wpływ na szatę roślinną może wystąpić jedynie na etapie realizacji inwestycji. Wyjątek stanowić będą tu inwestycje dotyczące obiektów (budynków), które zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji pozostaną bez wpływu na szatę roślinną. Okresowy negatywny wpływ na rośliny może wystąpić w przypadku inwestycji liniowych (np. sieć gazociągowa, poprawa stanu infrastruktury drogowej) oraz punktowych i ograniczony zostanie wyłącznie do granic terenu inwestycji. Infrastruktura okołodrogowa realizowana będzie w obrębie pasa drogowego (nie przewiduje się zajmowania nowych, nieprzekształconych terenów). Inwestycje przewidziane w „Planie ...” realizowane będą w obszarach zurbanizowanych, użytkowanych, przekształcanych przez człowieka. Należy się spodziewać, że oddziaływanie na szatę roślinną na etapie realizacji poszczególnych inwestycji będzie mieć charakter chwilowy, krótkotrwały, a po zakończeniu prac roślinność powróci w drodze naturalnej sukcesji. Na etapie eksploatacji poszczególnych inwestycji nie przewiduje się wpływu na roślinność.
Woda	Na etapie realizacji inwestycji, zwłaszcza związanych z pracami ziemnymi należy dbać o stan techniczny zaplecza budowy oraz wykorzystywanych maszyn celem zapobieżenia przedostania się substancji ropopochodnych do gruntu a następnie do wód. Odpowiedni nadzór nad pracą sprzętu i jego stanem technicznym wyeliminuje wpływ robót budowlanych na wody powierzchniowe i podziemne. Nie przewiduje się wpływu na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych na etapie eksploatacji inwestycji.
Powietrze	Okresowy negatywny wpływ na powietrze atmosferyczne może występować na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (np. produkty spalania oleju napędowego). Niezorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza

Komponent	Opis
	w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji inwestycji ustanie uciążliwość w tym zakresie. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy wszystkich inwestycji, w tym zamyśle opracowano plan gospodarki niskoemisyjnej, choć wpływ ten będzie miał różną skalę i charakter.
Powierzchnia ziemi	Okresowy niekorzystny wpływ na powierzchnię ziemi może występować w fazie realizacji inwestycji. Ewentualne zmiany powierzchni ziemi będą charakteryzować się bardzo ograniczonym zasięgiem i realizowane będą na terenach użytkowanych i przekształconych przez człowieka, a więc na terenach zurbanizowanych, gdzie pokrywa glebowa jest już przekształcona. Na etapie eksploatacji inwestycji wskazanych w projekcie dokumentu nie przewiduje się ich oddziaływania na powierzchnię ziemi.
Krajobraz	Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie realizacji inwestycji (m.in. obecność rusztowań przy obiektach termomodernizowanych, obecność maszyn budowlanych). Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Pozytywny wpływ na krajobraz na etapie eksploatacji może występować w przypadku realizacji termomodernizacji budynków (odnowione obiekty potęgują wzrost estetyki przestrzeni publicznej).
Klimat	Brak wpływu na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych w projekcie „Planu...”. Etap realizacji inwestycji związany będzie z występowaniem emisji nieorganicznej (praca maszyn budowlanych, urządzeń), jednak będzie to uciążliwość znikoma i pozostanie bez wpływu na klimat. Nieznaczny wpływ pozytywny (inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne) mogą występować na etapie eksploatacji inwestycji, gdyż są to inwestycje wpływające na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
Zasoby naturalne	Brak wpływu na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Skala inwestycji przewidzianych w projekcie dokumentu nie jest tak duża aby mogła negatywnie wpływać na stan zasobów naturalnych. Poprawa efektywności energetycznej, rozumiana jako mniejsze zapotrzebowanie na energię końcową to również mniejsze zapotrzebowania na paliwa kopalne – dla części zadań wskazano pozytywny wpływ na stan zasobów naturalnych, dla pozostałych obojętny.
Zabytki	Brak wpływu zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie dokumentu nie dotyczą obiektów zabytkowych występujących na terenie gminy.
Dobra materialne	Brak wpływu w fazie realizacji przedsięwzięć. Wpływ znaczący pozytywny na etapie eksploatacji, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć nastąpi m.in. rozwój i odnowienie infrastruktury technicznej, odnowienie budynków w wyniku termomodernizacji. W wyniku realizacji inwestycji wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia lokalnej społeczności.

Dokładne określenie oddziaływania poszczególnych inwestycji przewidzianych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz ...” na komponenty środowiska, określone będzie na etapie trwania procedury oceny oddziaływania na środowisko (jeśli dotyczy). Obecnie nie jest możliwa szczegółowa ocena wpływu poszczególnych inwestycji na środowisko ze względu na różny stopień zaawansowania prac projektowych (albo ich brak) dla poszczególnych przedsięwzięć.

Podsumowując wpływ powyższych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska należy zaznaczyć, że poprzez realizację konkretnych zadań inwestycyjnych osiągnięte zostaną założenia gospodarki niskoemisyjnej realne i możliwe do osiągnięcia na poziomie lokalnym. Poszczególne zadania mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

11. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Realizacja celów projektu "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030" poprzez konkretne zadania, ma dla większości inwestycji pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko i zawsze wpływ pozytywny po stronie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w fazie eksploatacji. Poszczególne inwestycje w różnym stopniu oddziaływać będą na środowisko na etapie ich rzeczowej realizacji, jednak w efekcie końcowym i perspektywie długookresowej prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

W omawianym dokumencie planuje się do wdrożenia szereg działań z zakresu poprawy jakości powietrza. Zadania te powodują długofalowe korzyści ekonomiczne, społeczne i przede wszystkim środowiskowe, takie jak: redukcja emisji gazów cieplarnianych (i innych zanieczyszczeń), redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (oszczędności dla paliw kopalnych). Korzyści to również dążenie do dotrzymania norm jakości powietrza, co jest zobowiązaniem polityki zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

Montaż instalacji bazujących na źródłach odnawialnych energii zwiększy udział OZE w ogólnym bilansie energetycznym kraju. Polska jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do spełniania wymagań zawartych w Dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady, m.in. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (zwana RED II), która zawiera wiążący cel unijny na 2030 rok wynoszący co najmniej 32% energii ze źródeł odnawialnych.

Zadanie 10. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz to przedsięwzięcie, które to należy traktować jako kierunek inwestycyjny gminy Małogoszcz w obszarze istniejącej infrastruktury drogowej – zadanie na etapie koncepcji, które to realizowane będzie w ramach odrębnych projektów inwestycyjnych (kilku lub kilkunastu), w różnych częściach gminy i różnym czasie, tj. w latach 2021-2030. Obecnie brak informacji charakteryzujących *Zadanie 10* takich jak: lokalizacja na terenie gminy, parametry techniczne, w tym długość budowanej/modernizowanej infrastruktury drogowej. Inwestycje drogowe wykazują nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie

realizacji prac drogowych. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, biorąc pod uwagę stale wzrastające natężenie ruchu na drogach w gminie.

Planowane działania inwestycyjne prowadzone będą na obszarach zurbanizowanych (tereny zabudowy mieszkaniowej i innej, tereny z istniejącą infrastrukturą) w obrębie skupisk siedzib ludzkich, na terenie gminy Małogoszcz, nie będą bezpośrednio oddziaływać na siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na obszarach chronionych Natura 2000. Ich oddziaływanie będzie miało jedynie skutek lokalny i występujący tylko w trakcie budowy. Po zakończeniu i uprzątnięciu terenu budowy w/w zadania będą miały pozytywny wpływ na środowisko.

Projekt "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz..." wskazuje zadania zaplanowane do realizacji w perspektywie czasowej do roku 2030 i ogranicza zasięg tych działań do terenu gminy Małogoszcz. Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się w większości ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.

12. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań.

Projekt *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030* w tabeli pt. *Harmonogram rzeczowo – finansowy planu działań na lata 2021-2030* przedstawia propozycję przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym jedno przedsięwzięcie którego realizacja może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jest to: Zadanie 10. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz. Zadanie to m.in. przebudowa/modernizacja dróg publicznych, które z uwagi na niezadowalający stan techniczny nawierzchni jezdni wymagają interwencji. Aktualnie brak dokumentacji projektowej umożliwiającej uszczegółowienie zakresu i parametrów inwestycji, ale należy założyć że rozbudowa/modernizacja dróg o nawierzchni twardej obejmie również odcinki o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1km - wg §3. ust.1. pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) przedsięwzięcia tego typu zalicza się do rodzaju przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach której w określonych przypadkach przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko.

W chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja dla danego przedsięwzięcia, a jego szczegółowy zakres wykaże konieczność poddania go ocenie oddziaływania na środowisko, wówczas taka ocena zostanie przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne w odniesieniu do poszczególnych zadań inwestycyjnych na terenie gminy Małogoszcz

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 1. Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - Upowszechnianie kultury i sztuki	<i>Bezpośrednie</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń, i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą potrzebną do ogrzania budynków • poprawa efektywności energetycznej budynku • zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu
	<i>Pośrednie</i>	• poprzez zapewnienie stałej temperatury w pomieszczeniach poprawa mikroklimatu wewnątrz pomieszczeń • poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku ograniczenia strat ciepła • ograniczenia zużycia nośników ciepła i energii • wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	<i>Wtórne</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (gazów i pyłów) do powietrza - dodatni efekt ekologiczny • wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	<i>Skumulowane</i>	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	• zmniejszenie strat ciepła, poprawa efektywności energetycznej - dodatni efekt ekologiczny • oszczędność paliw kopalnych
	<i>Długoterminowe</i>	• dodatni efekt ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	<i>Stale</i>	• ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • poprawa standardu życia
	<i>Chwilowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 2. Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Małogoszcz – instalacje w budynkach użyteczności publicznej	<i>Bezpośrednie</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Pośrednie</i>	• poprawy stanu powietrza atmosferycznego w wyniku zmniejszonego zapotrzebowania na energię ze źródeł konwencjonalnych
	<i>Wtórne</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia
	<i>Skumulowane</i>	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła
	<i>Długoterminowe</i>	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	<i>Chwilowe</i>	• podczas niespodziewanej awarii - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy solarne posiadają odpowiednie zabezpieczenia

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Małogoszcz – instalacje w zabudowie niepublicznej	<i>Bezpośrednie</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Pośrednie</i>	• poprawy stanu powietrza atmosferycznego w wyniku zmniejszonego zapotrzebowania na energię ze źródeł konwencjonalnych
	<i>Wtórne</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska -

		dodatni efekt ekologiczny - wzrost świadomości ekologicznej użytkowników - poprawa standardu życia
	<i>Skumulowane</i>	- brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań - w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	- poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny - zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła
	<i>Długoterminowe</i>	- poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny - zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła - poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	- poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny - zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła - poprawa standardu życia
	<i>Chwilowe</i>	podczas niespodziewanej awarii - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy solarne posiadają odpowiednie zabezpieczenia

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 4. Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez termomodernizację budynków w Gminie Małogoszcz	<i>Bezpośrednie</i>	- podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń, i maszyn, powstawanie odpadów - zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną potrzebną do ogrzania budynków - poprawa efektywności energetycznej budynków - zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów
	<i>Pośrednie</i>	- poprzez zapewnienie stałej temperatury w pomieszczeniach poprawa mikroklimatu wewnątrz pomieszczeń - poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku ograniczenia strat ciepła - ograniczenia zużycia nośników ciepła - wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	<i>Wtórne</i>	- ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny - wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	<i>Skumulowane</i>	- brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań - w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza

	<i>Krótkoterminowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	• zmniejszenie strat ciepła, poprawa efektywności energetycznej - dodatni efekt ekologiczny • oszczędność paliw kopalnych
	<i>Długoterminowe</i>	• dodatni efekt ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	• ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach
	<i>Chwilowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 5. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze mieszkalnym - udział w programie „Czyste powietrze”	<i>Bezpośrednie</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń, i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową • zmniejszenie ilości i/lub poprawa jakości stosowanego paliwa do ogrzania budynków • zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów
	<i>Pośrednie</i>	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Wtórne</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Skumulowane</i>	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	• oszczędność paliwa grzewczego • zmniejszenie strat ciepła w budynkach - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Długoterminowe</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach

		• zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO ₂ , pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Chwilowe</i>	• podczas awarii systemu grzewczego - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy ogrzewania posiadają odpowiednie zabezpieczenia

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 6. Wymiana źródeł ciepła w budynkach prywatnych	<i>Bezpośrednie</i>	• zmniejszenie ilości i/ lub poprawa jakości stosowanego paliwa do ogrzania budynków • zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów
	<i>Pośrednie</i>	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Wtórne</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO ₂ , pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Skumulowane</i>	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	• oszczędność paliwa grzewczego • zmniejszenie strat ciepła w budynkach - dodatni efekt ekologiczny • ograniczenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Długoterminowe</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO ₂ , pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Chwilowe</i>	• podczas awarii systemu grzewczego - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy ogrzewania posiadają odpowiednie zabezpieczenia

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 7. Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w gminie Małogoszcz	<i>Bezpośrednie</i>	- ograniczenie zużycia energii elektrycznej - zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Pośrednie</i>	poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Wtórne</i>	poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Skumulowane</i>	- brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań - w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	brak oddziaływań
	<i>Średnioterminowe</i>	zmniejszenie zużycia energii elektrycznej na etapie eksploatacji
	<i>Długoterminowe</i>	- poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny - poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Chwilowe</i>	brak oddziaływań

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 8. Budowa kotłowni gazowej przez VEOLIA Południe Sp. z o.o. - modernizacja kotłowni miejskiej w Małogoszczu z węglowej na gazową	<i>Bezpośrednie</i>	- podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów - poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Pośrednie</i>	- poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku zmiany paliwa na bardziej ekologiczne - ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Wtórne</i>	ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	<i>Skumulowane</i>	w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów
	<i>Średnioterminowe</i>	- poprawa efektywności energetycznej, oszczędność paliw i energii - efekt energetyczny – eliminacja węglowego źródła ciepła ograniczy emisję szkodliwych substancji do powietrza, w tym emisję gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń gazowych i pyłu

	<i>Długoterminowe</i>	• zmniejszenie strat ciepła, poprzez montaż wysokosprawnego źródła ciepła - dodatni efekt energetyczny i ekologiczny • ekonomiczne użytkowanie paliw i energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii • ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego – eliminacja nieefektywnego energetycznie, węglowego źródła ciepła • poprawa standardu życia
	<i>Stałe</i>	• ekonomiczne użytkowanie paliw i energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii • ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego • poprawa standardu życia
	<i>Chwilowe</i>	• podczas niespodziewanej awarii systemu ciepłego - wystąpienie sytuacji awaryjnej prawdopodobne, ale obecnie stosowane technologie umożliwiają szybkie dotarcie do przyczyny awarii i jej usunięcie

Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 9. Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy Małogoszcz	<i>Bezpośrednie</i>	• bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji przewiduje się jedynie w fazie budowy sieci gazowej – tworzenie wykopów, emisja spalin z maszyn, odpady, hałas generowany przez maszyny – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
	<i>Pośrednie</i>	• przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
	<i>Wtórne</i>	• przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
	<i>Skumulowane</i>	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci gazowej –tworzenie wykopów, emisja spalin z maszyn, odpady – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane
	<i>Średnioterminowe</i>	• przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą energię zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe i poprawę stanu atmosfery
	<i>Długoterminowe</i>	• przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą energię zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe i poprawę stanu atmosfery
	<i>Stałe</i>	• przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej spowoduje poprawę stanu środowiska, atmosfery, ograniczenie emisji niskiej.

	<i>Chwilowe</i>	• oddziaływanie takie wystąpi w chwili awarii sieci. Sieć będzie budowana zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami i normami, tj. w taki sposób, aby był możliwy dostęp do każdego jej odcinka i w razie konieczności – szybkie zlikwidowanie awarii
Nazwa zadania	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zadanie 10. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz	<i>Bezpośrednie</i>	• pracy maszyn budowlanych w fazie realizacji inwestycji (emisja zanieczyszczeń, hałasu, wibracje). Inwestycja nie będzie powodować zajmowania nowych, nieprzekształconych terenów. Realizowana będzie w istniejących pasach drogowych
	<i>Pośrednie</i>	• zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez upłynnienie ruchu (poprawa stanu nawierzchni dróg) • poprawa stanu powietrza na skutek rezygnacji z samochodu na rzecz roweru (budowa ścieżki rowerowej) – nieemisyjnego środka transportu (roweru) • poprawa zdrowia mieszkańców
	<i>Wtórne</i>	• wtórne oddziaływania mogą wystąpić w sytuacjach awaryjnych bądź innych nieprzewidzianych okoliczności
	<i>Skumulowane</i>	• możliwość wystąpienie negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	<i>Krótkoterminowe</i>	• oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy budowy (hałas, odpady, emisja spalin z maszyn budowlanych, wibracje, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych)
	<i>Średnioterminowe</i>	• drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji,. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu użytkowania
	<i>Długoterminowe</i>	• drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji,. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu użytkowania
	<i>Stałe</i>	• zmniejszenie emisji spalin poprzez upłynnienie ruchu pojazdów (poprawa stanu nawierzchni dróg) • Oddziaływania negatywne związane są z użytkowaniem stałym drogi, w zależności od natężenia ruchu (emisja pyłów i spalin), jednak znacznie mniejsza w porównaniu ze stanem wyjściowym
	<i>Chwilowe</i>	• nadzwyczajne zagrożenia środowiska mogą powstać wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, niewłaściwego i niedostatecznego zabezpieczenia robót drogowych i samej drogi w wyniku błędnego rozpoznania warunków środowiskowych (np. uwarunkowań geologicznych, hydrologicznych, co może powodować np. erozję). Wszelkie negatywne oddziaływania będą eliminowane przez odpowiednie służby

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Na tą chwilę przewiduje się, że zakres i skala planowanych w projekcie „Planu(...)” inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – realizacja zadań będzie rozłożona w czasie (harmonogram obejmujący okres kilkuletni), inwestycje będą prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości ich prowadzenia.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych. Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia lokalnej społeczności jest także łączenie realizacji poszczególnych prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie - np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

Wszelkie inwestycje powinny być prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości dla środowiska i ludzi.

13. Wpływ realizacji zapisów projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021-2030” na formy ochrony przyrody oraz poszczególne komponenty środowiska

Formy ochrony przyrody na terenie gminy Małogoszcz

Obecność na terenie gminy Małogoszcz elementów środowiska naturalnego o wysokiej wartości przyrodniczej zdecydowała o ustanowieniu na obszarze gminy obszarowych i indywidualnych form ochrony przyrody.

Według informacji dostępnych na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, na terenie gminy Małogoszcz występują następujące formy ochrony przyrody.

Forma ochrony przyrody	Nazwa	Podstawa prawna
Park krajobrazowy	<i>Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy</i>	Uchwała Nr XXVI/371/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie utworzenia Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2016 r. poz. 2914)
Obszar Chronionego Krajobrazu	<i>Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu</i>	Uchwała Nr XLIX/877/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3151)
	<i>Konecko - Łopuszniański Obszar Chronionego</i>	Uchwała NR XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko - Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r.

	Krajobrazu	poz. 3308)
	Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r. poz. 3311)

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl>, dostęp dnia 14.01.2022r.

Forma ochrony przyrody	Nazwa	Kod
Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000	<i>Dolina Białej Nidy</i>	PLH260013
Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000	<i>Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie</i>	PLH 260041

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl>, dostęp dnia 14.01.2022r.

Pomniki przyrody (ożywionej i nieożywionej)

- drzewo - lipa szerokolistna; lokalizacja: w pasie drogowym w kierunku wsi Żarczyce
- drzewo – dąb szypułkowy; lokalizacja: na terenie obiektu zabytkowego stanowiącego miejsce spoczynku żołnierzy z okresu I wojny światowej, w pobliżu gruntów leśnych miejscowości Nowa Wieś
- skałka - fragment wychodni skalnej wapieni jurajskich – o długości ok. 50 m, usytuowany na północnym krańcu grzbietu Góry Bocheńskiej (Czubatki)
- drzewo – lipa drobnolistna; lokalizacja: na terenie leśnym Nadleśnictwa Jędrzejów, Leśnictwo Małogoszcz, oddział 29s

Większość zapisanych w projekcie „Planu...” inwestycji jest obecnie w fazie koncepcji – brak jest szczegółowych rozwiązań technologicznych, zakresu prac itp. W związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia szczegółowej analizy ich oddziaływania na środowisko.

Dla inwestycji mogących kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie wszystkie uwarunkowania przedsięwzięcia może w drodze postanowienia stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na formy ochrony przyrody

Głównym celem tworzenia obszarów chronionych jest zapewnienie trwałej egzystencji flory i fauny poprzez ochronę ich zasobów genowych w biocenozach i ekosystemach. Ważna jest ochrona pozostałości pierwotnej przyrody, układów półnaturalnych (odgrywających współcześnie istotną rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej), zachowanie form geomorfologicznych i krajobrazów (naturalnych i kulturowych).

Oddziaływanie planowanych inwestycji na Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy

Do szczególnych celów ochrony Parku należy:

Cele ochrony Parku	Zakazy
* według Uchwały Nr XXVI/371/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie utworzenia Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2016 r. poz. 2914)	
1. zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów; 2. zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu; 3. racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin; 4. zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy); 5. zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 6. zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych i torfowisk; 7. zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także licznych miejsc pamięci narodowej; 8. preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu; 9. zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych; 10. zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych; 11. ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz	1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (...); 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnolotnych; 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych; 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową

Uchwałą nr XL/700/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2010r. Nr 254 poz. 2543) wprowadzono plan ochrony dla Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (projekt). W Planie przyjęto cele ochrony w zakresie ochrony litosfery, zasobów ekosystemów wodnych, zbiorowisk roślinnych (w tym chronionych siedlisk przyrodniczych), gatunków roślin i grzybów i ich siedlisk, gatunków zwierząt i ich siedlisk, krajobrazu. Ponadto ustalono sposoby eliminacji lub ograniczenie istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz w art. 2 punkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Można założyć, że część inwestycji przewidzianych w projekcie „Planu ...” znajdzie lokalizację na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, który na obszarze gminy Małogoszcz zajmuje jej wschodnią część, tj. powierzchnię 2 076 ha (źródło: GUS). Są to inwestycje dotyczące rozbudowy sieci gazociągowej, poprawy stanu infrastruktury drogowej (wykonanie robót budowlanych). Inwestycje te są inwestycjami celu publicznego, zatem zakazy ustanowione na terenie Parku Krajobrazowego nie obowiązują.

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji dotyczą modernizacji energetycznej budynków, modernizacji/wymiany lokalnych źródeł ciepła, montażu rozproszonych instalacji odnawialnych źródeł energii i nie należą do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i nie zajmują obszarów powyżej 0,5 ha. Inwestycje, te nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839).

Inwestycje przewidziane są do realizacji w obszarach zurbanizowanych, mocno przekształconych na skutek działalności człowieka i nie będą zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę, czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

W czasie realizacji inwestycji nie będą podejmowane prace, które mogłyby spowodować zagrożenie życia zwierząt dziko występujących, czy też niszczenia ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk, złożonej ikry. Nie będą również niszczone i usuwane zadrzewienia śródpolne, przydrożne czy nadwodne. Przewidziane inwestycje nie będą powodować trwałych zmian stosunków wodnych zarówno na terenie inwestycji jak i na obszarach przyległych, nie będą także zmierzały do likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie „Planu ...” nie spowodują negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (Ch-KOChK)

W obszarze Ch-KOChK wydzielone zostały strefy krajobrazowe:

- A – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe, a także zalesione jary lessowe z obecnymi na ich dnie ciekami wraz z terenami przyległymi; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny
- B – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny
- C – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygorem ochronnym

Cele i zadania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

strefa krajobrazowa A	strefa krajobrazowa B	strefa krajobrazowa C
Cele i zadania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów		
a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, b) zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego; - utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów, d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych; - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych, f) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód; - likwidacja części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania	a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, b) zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych; - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska, - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji, - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych; zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk, d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych; - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych, f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej	a) ochrona walorów przyrodniczych; - edukacja ekologiczna, - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, b) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast, c) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, d) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, e) zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych, - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych

i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci, g) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, h) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku	i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, h) zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych, - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych	
Zakazy		
1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli	1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	nie ustala się zakazów

służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	
---	---	--

Oddziaływanie planowanych inwestycji: Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. *o gospodarce nieruchomościami* oraz w art. 2 punkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*), oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Należy założyć, że część inwestycji przewidziana w projekcie „Planu ...” może znaleźć lokalizację na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Krajobrazowego, który obejmuje wschodnią część gminy Małogoszcz o powierzchni 1 383,4 ha. Są to inwestycje dotyczące rozbudowy dystrybucyjnej sieci gazociągowej, poprawy stanu infrastruktury drogowej (wykonanie robót budowlanych). W/w inwestycje są inwestycjami celu publicznego, zatem katalog czynności zabronionych na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu dla tych inwestycji nie obowiązuje.

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji dotyczą modernizacji energetycznej budynków, modernizacji/wymiany lokalnych źródeł ciepła, montażu rozproszonych instalacji odnawialnych źródeł energii i nie należą do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcie dotyczące *Poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz* zmoże być zakwalifikowane do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), ale informacja o tym fakcie będzie znana dopiero wtedy, gdy poszczególne projekty zostaną skonkretyzowane tj. będą znane ich parametry w oparciu o które dokonana zostanie kwalifikacja przedsięwzięcia zgodnie z w/w rozporządzeniem. Wówczas znana będzie również lokalizacja względem struktur przyrodniczych.

Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już zainwestowanych, mocno przekształconych na skutek działalności człowieka w większości są to zadania w miejscowościach (inwestycje w centrach miejscowości, w konkretnych obiektach) lub inwestycje liniowe (np. drogi). Na terenie OChK inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny - nie będą podejmowane żadne konfliktowe inwestycje. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu. Inwestycje nie będą zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

W czasie realizacji inwestycji nie będą podejmowane prace, które mogłyby spowodować zagrożenie życia zwierząt dziko występujących, czy też niszczenie ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk, złożonej ikry. Przewidziane inwestycje nie będą powodować zmian stosunków wodnych zarówno na terenie inwestycji, jak i na obszarach przyległych. Nie przewiduje się także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Przygotowanie i prowadzenie remontów, przebudowy powinno w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Konieczność uwzględniania obecności ptaków i nietoperzy podczas remontów budynków wynika z przepisów prawa polskiego i wspólnotowego. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

W przypadku modernizacji budynków będących schronieniem ptaków czy nietoperzy wykonawca prac powinien podjąć środki zaradcze – dostosowując terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem je przez ptaki i nietoperze. Jeśli przy prowadzeniu prac wykonawca planuje czasowe lub stałe zniszczenie gniazd lub siedlisk gatunków chronionych musi uzyskać zezwolenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, jednocześnie składa propozycję kompensacji przyrodniczych. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji Dyrektora RDOŚ można przystąpić do likwidacji lub zabezpieczenia miejsc, w których gniazdują ptaki i przebywają nietoperze (usuwanie gniazd z budynków dozwolone jest w okresie od 16 października do końca lutego). Inwestor zobowiązany jest, by po remoncie, przebudowie użyteczność zinwentaryzowanego siedliska pozostała nieuszczuplona – np. tworząc odpowiednią liczbę alternatywnych schronień i miejsc lęgowych.

Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie „Planu ...” nie spowodują negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
* Uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko - Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r. poz. 3308)	
1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji; 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych; 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne; 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.	1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak

- znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
 - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
 - ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Oddziaływanie planowanych inwestycji: Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. *o gospodarce nieruchomościami* oraz w art. 2 punkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*), oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Konecko-Łopuszniański OChK obejmuje północne obszary gminy Małogoszcz (powierzchnia 994 ha), gdzie występują głównie tereny leśne, na jego obszarze znajduje się tylko jedna miejscowość Wrzosówka. Należy założyć, że część inwestycji przewidziana w projekcie „Planu ...” może znaleźć lokalizację na terenie Obszaru Krajobrazowego. Są to inwestycje dotyczące rozbudowy dystrybucyjnej sieci gazociągowej, poprawy stanu infrastruktury drogowej (wykonanie robót budowlanych). W/w inwestycje są inwestycjami celu publicznego, zatem katalog czynności zabronionych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu dla tych inwestycji nie obowiązuje.

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji dotyczą modernizacji energetycznej budynków, modernizacji/wymiany lokalnych źródeł ciepła, montażu rozproszonych instalacji odnawialnych źródeł energii i nie należą do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcie dotyczące *Poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz* zmoże być zakwalifikowane do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), ale informacja o tym fakcie będzie znana dopiero wtedy, gdy poszczególne projekty zostaną skonkretyzowane tj. będą znane ich parametry w oparciu o które dokonana zostanie kwalifikacja przedsięwzięcia zgodnie z w/w rozporządzeniem. Wówczas znana będzie również lokalizacja względem struktur przyrodniczych.

Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już zainwestowanych, mocno przekształconych na skutek działalności człowieka w większości są to zadania w miejscowościach (inwestycje w centrach miejscowości, w konkretnych obiektach) lub inwestycje liniowe (np. drogi). Na terenie OChK inwestycje będą prowadzone w taki sposób,

aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny - nie będą podejmowane żadne konfliktowe inwestycje. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu. Inwestycje nie będą zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

W czasie realizacji inwestycji nie będą podejmowane prace, które mogłyby spowodować zagrożenie życia zwierząt dziko występujących, czy też niszczenie ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk, złożonej ikry. Przewidziane inwestycje nie będą powodować zmian stosunków wodnych zarówno na terenie inwestycji, jak i na obszarach przyległych. Nie przewiduje się także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Przygotowanie i prowadzenie remontów, przebudowy powinno w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Konieczność uwzględniania obecności ptaków i nietoperzy podczas remontów budynków wynika z przepisów prawa polskiego i wspólnotowego. Dotyczy to kilku grup przepisów – związanych z zakazem znęcania się nad zwierzętami, z ochroną gatunkową, a także z uregulowań dotyczących odpowiedzialności za szkody powodowane w środowisku. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

W przypadku modernizacji budynków będących schronieniem ptaków czy nietoperzy wykonawca prac powinien podjąć środki zaradcze – dostosowując terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem je przez ptaki i nietoperze. Jeśli przy prowadzeniu prac wykonawca planuje czasowe lub stałe zniszczenie gniazd lub siedlisk gatunków chronionych musi uzyskać zezwolenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, jednocześnie składa propozycję kompensacji przyrodniczych. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji Dyrektora RDOŚ można przystąpić do likwidacji lub zabezpieczenia miejsc, w których gniazdują ptaki i przebywają nietoperze (usuwanie gniazd z budynków dozwolone jest w okresie od 16 października do końca lutego). Inwestor zobowiązany jest, by po remoncie, przebudowie użyteczność zinwentaryzowanego siedliska pozostała nieuszczuplona – np. tworząc odpowiednią liczbę alternatywnych schronień i miejsc lęgowych.

Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie „Planu ...” nie spowodują negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Zakazy
* Uchwała Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013r. poz. 3311)	
1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach	1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu

cieków; 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji; 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych; 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne; 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.	ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
--	---

Wymienione zakazy nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Oddziaływanie planowanych inwestycji: Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. *o gospodarce nieruchomościami* oraz w art. 2 punkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*), oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Należy założyć, że część inwestycji przewidziana w projekcie „Planu ...” może znaleźć lokalizację na terenie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Krajobrazowego, obejmującego południowe i zachodnie tereny gminy o powierzchni 6 168 ha. Są to inwestycje dotyczące rozbudowy dystrybucyjnej sieci gazociągowej, poprawy stanu infrastruktury drogowej (wykonanie robót budowlanych). W/w inwestycje są inwestycjami

celu publicznego, zatem katalog czynności zabronionych na terenie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu dla tych inwestycji nie obowiązuje.

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji dotyczą modernizacji energetycznej budynków, modernizacji/wymiany lokalnych źródeł ciepła, montażu rozproszonych instalacji odnawialnych źródeł energii i nie należą do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcie dotyczące *Poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz* zmoże być zakwalifikowane do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), ale informacja o tym fakcie będzie znana dopiero wtedy, gdy poszczególne projekty zostaną skonkretyzowane tj. będą znane ich parametry w oparciu o które dokonana zostanie kwalifikacja przedsięwzięcia zgodnie z w/w rozporządzeniem. Wówczas znana będzie również lokalizacja względem struktur przyrodniczych.

Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już zainwestowanych, mocno przekształconych na skutek działalności człowieka w większości są to zadania w miejscowościach (inwestycje w centrach miejscowości, w konkretnych obiektach) lub inwestycje liniowe (np. drogi). Na terenie OChK inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny - nie będą podejmowane żadne konfliktowe inwestycje. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu. Inwestycje nie będą zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

W czasie realizacji inwestycji nie będą podejmowane prace, które mogłyby spowodować zagrożenie życia zwierząt dziko występujących, czy też niszczenie ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk, złożonej ikry. Przewidziane inwestycje nie będą powodować zmian stosunków wodnych zarówno na terenie inwestycji, jak i na obszarach przyległych. Nie przewiduje się także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Przygotowanie i prowadzenie remontów, przebudowy powinno w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Konieczność uwzględniania obecności ptaków i nietoperzy podczas remontów budynków wynika z przepisów prawa polskiego i wspólnotowego. Dotyczy to kilku grup przepisów – związanych z zakazem znęcania się nad zwierzętami, z ochroną gatunkową, a także z uregulowań dotyczących odpowiedzialności za szkody powodowane w środowisku. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

W przypadku modernizacji budynków będących schronieniem ptaków czy nietoperzy wykonawca prac powinien podjąć środki zaradcze – dostosowując terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem je przez ptaki i nietoperze. Jeśli

przy prowadzeniu prac wykonawca planuje czasowe lub stałe zniszczenie gniazd lub siedlisk gatunków chronionych musi uzyskać zezwolenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, jednocześnie składa propozycję kompensacji przyrodniczych. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji Dyrektora RDOŚ można przystąpić do likwidacji lub zabezpieczenia miejsc, w których gniazdują ptaki i przebywają nietoperze (usuwanie gniazd z budynków dozwolone jest w okresie od 16 października do końca lutego). Inwestor zobowiązany jest, by po remoncie, przebudowie użyteczność zinventaryzowanego siedliska pozostała nieuszczuplona – np. tworząc odpowiednią liczbę alternatywnych schronień i miejsc lęgowych.

Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie „Planu ...” nie spowodują negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na pomniki przyrody

Pomniki przyrody podlegają ochronie prawnej. W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy na podstawie prawa miejscowego w zakresie zgodnym z obowiązującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t. jedn. Dz. U. 2021 poz. 1098 ze zm.).

W wyniku przeprowadzenia planowanych prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Planowane inwestycje realizowane będą poza obszarami lokalizacji pomników przyrody.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na obszary Natura 2000: Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie oraz Dolina Białej Nidy

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach takich zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na obszarach NATURA 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybicka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Na obszarach Natura 2000 na terenie gminy Małogoszcz, nie będą prowadzone inwestycje budowlane, natomiast część inwestycji liniowych może przebiegać (zahaczać) o te tereny. Mogą to być niewielkie fragmenty planowanych do przebudowy/modernizacji dróg lokalnych, budowa dystrybucyjnej sieci gazowej. Obszary Natura 2000 w gminie Małogoszcz to przeważnie obszary dolin rzecznych i ich najbliższe okolice, dlatego też ryzyko przeprowadzania na ich terenie jakichkolwiek inwestycji budowlanych jest znikome. Przyjmuje się ponadto, że wszelkie inwestycje liniowe prowadzone będą wyłącznie w istniejących pasach drogowych, a organizowanie zaplecza poza terenem ochrony. Nie przewiduje się zajmowania terenów niezmiennych, podlegających rygorom ochronnym.

Nie przewiduje się, aby zadania liniowe mogły spowodować utratę bądź fragmentację siedlisk przyrodniczych, miejsc bytowania, żerowania zwierząt, w tym gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty na terenie Gminy Małogoszcz.

Dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie ustanowiony został plan zadań ochronnych (PZO), w którym zidentyfikowane zostały istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Plany Zadań Ochronnych dla Obszarów Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie (źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska www.crfor.gdos.gov.pl)

Nazwa obszaru	Plan zadań ochronnych
Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. poz. 1478] Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. poz. 3281]

Ocenia się, że ujęte w projekcie „Planu ...” przedsięwzięcia nie będą wywierać negatywnego wpływu na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 wyznaczonych na terenie gminy Małogoszcz. Większość działań inwestycyjnych będzie prowadzona na terenach zurbanizowanych, już przekształconych. Na terenach leśnych, łąkowych, itp. inwestycje będą ograniczone do wąskiego pasa prowadzenie inwestycji, aby znacząco nie naruszać siedlisk.

Dopuszczenie inwestycji na obszarze Natura 2000 musi uwzględniać zakazy, nakazy i dopuszczenia wynikające z przepisów prawnych oraz innych dokumentów obowiązujących dla tych terenów.

Działania zaproponowane w projekcie „Planu...” przyniosą dodatni efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Zadania realizowane w lub przy istniejących obiektach (termomodernizacja, modernizacja systemu ogrzewania i oświetlenia, instalacja odnawialnych źródeł energii,) nie będą miały negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, ponieważ zamykają się w granicach obszarów już zainwestowanych

Zadanie 10. *Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy Małogoszcz* może kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W chwili obecnej nie jest możliwe szczegółowe określenie wpływu planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska z uwagi na brak dokumentacji opisującej parametry techniczne oraz lokalizację na terenie gminy. Szczegółowy wpływ konkretnej inwestycji na środowisko naturalne powinien zostać określony na etapie trwania procedury oddziaływania na środowisko tejże inwestycji. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie wszystkie uwarunkowania przedsięwzięcia może w drodze postanowienia stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody i środowiska:

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie trwałego zachowania gatunków roślin, zwierząt występujących w przyrodzie w stanie dzikim oraz gatunków grzybów. Ochroną gatunkową objęte są gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku determinowanych działalnością człowieka, odgrywających istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183 ze zm.)</u>, zabrania: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj i form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409)</u>, określa gatunki roślin objętych ochroną ścisłą (z wyszczególnieniem gatunków) wymagających ochrony czynnej, gatunki roślin objęte ochroną częściową, gatunki roślin objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkadzania, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza	Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji inwestycji realizowanych na terenie gminy nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu wymienionych czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków, z uwagi na fakt przeprowadzania większości inwestycji w budynkach lub na terenach zurbanizowanych. Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek Inwestora odstępstwo od zakazu wydaną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku prac termomodernizacyjnych przed ich rozpoczęciem należy przeprowadzić ekspertyzę ornitologa i chiropterologa stwierdzającą obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich. Ponadto należy uzyskać zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (t. jedn. Dz. U. 202, poz. 1098 ze zm.). Po zakończeniu prac należy umożliwić dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze dla ptaków i nietoperzy.

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
	granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, o których mowa w lp. 301 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy: przetrzymywania okazów gatunków; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub transportu okazów gatunków. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408)</u> określa gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, ochroną częściową, ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki dziko występujących grzybów wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową obowiązują następujące zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do innych niż dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową wprowadza się zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.	
drożność korytarzy	Północno – wschodnim i południowo – wschodnim skrajem obszaru gminy Małogoszcz przebiegają dwa korytarze ekologiczne: Główny Południowo –	Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy występujących zarówno na

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
ekologicznych i zadrzewień	Centralny Korytarz Ekologiczny Częstochowa – Wschód (GKPdC-4) i Południowo – Centralny Korytarz Ekologiczny Dolina Nidy (KPdC – 8B). Korytarze ekologiczne są istotne jako przestrzeń życia i migracji gatunków roślin, zwierząt, grzybów, stanowią podstawę zachowania różnorodności biologicznej i element bezpieczeństwa w organizacji warunków ruchu drogowego, podnoszą atrakcyjność wizualną przestrzeni. Warunkiem istnienia korytarza ekologicznego jest jego nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą tylko bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka.	teren Gminy Małogoszcz, jak i na terenach poza obszarem gminy. Nie przewiduje się realizacji działań, w wyniku których powstałyby bariery dla przemieszczania się zwierząt. Zadania inwestycyjne przewidziane w projekcie „Planu ...” nie będą stanowić bariery utrudniającej czy uniemożliwiającej migrację gatunków roślin, zwierząt, grzybów. Inwestycje realizowane będą w obszarach zurbanizowanych, przekształconych przez człowieka i nie będą mieć na tyle szerokiego zasięgu, aby mogły w jakikolwiek sposób utrudnić lub całkowicie zahamować przemieszczanie się gatunków, którym służą korytarze ekologiczne.
ekosystemy wodno-błotne, łąki i torfowiska	Obszary wodno-błotne stanowią, wraz z obszarami leśnymi, podstawowe układy przyrodnicze, które spełniają funkcje, min.: hamują odpływ wód podziemnych do rzek, retencjonują wody podziemne i powierzchniowe, oczyszczają wody, akumulują ograniczony węgiel i azot, podtrzymują i wzbogacają różnorodność form życia. W „Strategii rozwoju obszarów wodno-błotnych w Polsce” określono cele nadrzędne dla takich obszarów: – zapewnienia ciągłości istnienia i naturalnego charakteru środowisk zachowanych dotychczas obszarów wodno-błotnych oraz pełnionych przez nie funkcji ekologicznych, – zatrzymania procesu degradacji i zanikania środowisk wodno-błotnych, – restytucji przyrodniczej obszarów zdegradowanych. Ochrona ta powinna być realizowana w odniesieniu do całych ekosystemów, jak i pojedynczych elementów składających się na różnorodność biologiczną: biotopów wodno-błotnych, zbiorowisk roślinnych, a także cennych gatunków fauny i flory.	Żadne z zadań infrastruktury liniowej, zadań w budynkach, nie będzie realizowane na obszarach wodno-błotnych oraz na terenach łąkowych. Nie przewiduje się aby te działania mogły pogarszać stan środowiska w obszarach wodno-błotnych oraz na terenach podmokłych.
krajobraz/ład przestrzenny	O rodzaju oddziaływań inwestycji na krajobraz decyduje przede wszystkim ich rozmieszczenie i ciągłość w przestrzeni (charakter liniowy), a także parametry dotyczące wysokości, kubatury czy też materiału konstrukcyjnego. Nowe elementy w krajobrazie mogą przecinać istniejące układy przyrodnicze, przestrzenne i wpływać na zespoły krajobrazowe. Jednakże postrzeganie nowych obiektów w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym i w wielu przypadkach zależy od nastawienia wobec nowych, potencjalnych dominant w krajobrazie.	Większość inwestycji zawartych w projekcie dokumentu nie będzie ingerowało znacząco w krajobraz. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będą miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny zaniedbane oraz tereny, gdzie infrastruktura techniczna będzie zmodernizowana i służąca poprawie środowiska. Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
		realizacji większości inwestycji (m.in. obecność rusztowań przy obiektach termomodernizowanych, obecność maszyn budowlanych). Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Pozytywny wpływ na krajobraz może występować w przypadku realizacji termomodernizacji budynków (odnowione obiekty potęgują wzrost estetyki przestrzeni publicznej) oraz modernizacji układu komunikacyjnego – budowa dróg/ścieżek rowerowych (przestrzenie te będą lepiej zorganizowane i zyskają na estetyce). Zatem inwestycje mogą wpłynąć dodatnio na wartości kulturowe i estetyczne krajobrazu.
wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych)	Cele środowiskowe i zasady ochrony wód określa art. 38 ustawy „Prawo wodne” z dnia 18.07.2001 (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 624 ze zm.). Wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest utrzymanie oraz poprawa ich jakości oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Cele powinny być osiągane poprzez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Działania te w szczególności powinny polegać na stopniowej redukcji i w konsekwencji eliminacji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska wodnego. W obu przypadkach wskazano na konieczność utrzymania co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz w „MasterPlanie dla obszaru dorzecza Wisły” określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami w/w dokumentu, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe: • zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych	Inwestycje ujęte w projekcie "Planu..." nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe. Na etapie realizacji inwestycji, zwłaszcza związanych z pracami ziemnymi, należy dbać o stan techniczny zaplecza budowy oraz wykorzystywanych maszyn celem zapobieżenia przedostania się substancji ropopochodnych do gruntu a następnie do wód. W odniesieniu do art.81 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz zapisów „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” i „MasterPlanu” dla obszaru dorzecza Wisły” należy stwierdzić, że większość planowanych inwestycji nie będą wywierać negatywnego wpływu na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczania, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie. Eksploatacja wód podziemnych na terenie opracowania prowadzona jest studniami wierconymi. W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia, które znajdują się w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. W ramach strefy pośredniej wyróżnia się część wewnętrzną przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej oraz część zewnętrzną.

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
	• zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych • zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych • wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Dla ujęć wód podziemnych określona jest strefa ochrony bezpośredniej. Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni. W strefach bezpośredniej ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące zakazy m.in.: budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu, zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody, zamieszkiwania ludzi, wprowadzania i pobytu zwierząt, rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu, lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp., wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody.	Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni. W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się zakazy w strefie bezpośredniej m.in.: budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu, zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody, zamieszkiwania ludzi, wprowadzania i pobytu zwierząt, rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu, lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp., wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody. W strefie pośredniej ujęcia wody zakazuje się: budowy nowych ujęć wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i dla działalności gospodarczej, lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych, przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych, wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi. Ponadto: lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt, budowy nowych zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, budowy magazynów nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin, zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw, wydobywania kopalin. Zadania zawarte w projekcie dokumentu nie naruszają zapisów co do stref ochronnych ujęć wody i GZWP.
powietrze	W sprawie emisji zanieczyszczeń do powietrza za obowiązujące przyjmuje się Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845). Dla zadań z omawianego terenu należy uwzględnić także zapisy <i>Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych</i> (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca	W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (produkty spalania oleju napędowego). Nieorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
	2020r.) oraz Uchwały Nr XXII/292/20 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Jest to tzw. „uchwała antysmogowa dla województwa świętokrzyskiego”.	przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze, ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji ustaną uciążliwości w tym zakresie. Poprzez termomodernizację budynków, wymianę przestarzałych systemów grzewczych, wymianę oświetlenia na energooszczędne nastąpi wzrost oszczędności energii, redukcja strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, pył zawieszony) do środowiska. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska, atmosfery, ograniczenie zjawiska „niskiej emisji”. Zwiększenie udziału energii z OZE przyczyni się do ograniczenia zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych co również przyniesie korzyści w postaci zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Przeprowadzanie powyższych inwestycji ma zdecydowanie krótkotrwały wpływ na ludzi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, a efekty działań będą znacząco pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej. Realizacja zadań ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko w perspektywie długookresowej.
oddziaływania pól elektromagnetycznych na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności	Zasady ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448). Ochrona przed niekorzystnym działaniem pola elektromagnetycznego polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska naturalnego poprzez: • utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym, • zmniejszenie poziomu elektromagnetycznego promieniowania	W projekcie „Planu ...” nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności.

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
	niejonizującego co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.	
gleba	Ochrona gleby zmierza do zmniejszania uciążliwości działań człowieka na środowisko, ale także do renaturalizacji terenów już zniszczonych i przywracania ponownie ich funkcji przyrodzie.	Inwestycje realizowane na terenach zurbanizowanych przewidują, w niektórych przypadkach, naruszenie warstwy ziemi na etapie prowadzenia prac i uporządkowanie terenu po ich zakończeniu (np. przy przebudowie dróg, budowie ścieżek rowerowych, realizacja inwestycji liniowych – budowa sieci dystrybucyjnej gaz ziemnego.
gospodarka odpadami	Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowisko odpadów. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów, ze wskazaniem miejsc ich składowania, a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, powinno w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w gminie.	W myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. jedn. Dz. U. 2021 poz. 779 ze zm.), wytwórcą odpadów powstających w wyniku prowadzenia prac budowlanych, jest podmiot, który podejmuje tę działalność. W związku z powyższym wymagane jest, aby Wykonawca posiadał stosowne zezwolenia administracyjne na wytwarzanie, transport i utylizację odpadów. Na podmiocie wykonującym prace budowlane będzie ciążył obowiązek uzyskania wszelkich decyzji administracyjnych związanych z gospodarką odpadami. Odpady powstające podczas eksploatacji poszczególnych inwestycji (jeśli będą powstawać) powinny być zagospodarowywane zgodnie z obowiązującym w gminie systemem odpadu odpadów komunalnych.
klimat	-	Projekt dokumentu nie przewiduje inwestycji, która miałby znaczący wpływ na zmianę klimatu i jej otoczenia. Przedsięwzięcia w obszarze ograniczenia emisji gazów cieplarnianych to przedsięwzięcia pro środowiskowe o pozytywnym wpływie na klimat.
poziom hałasu	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. jedn. Dz. U. 2014 poz. 112) określa normy powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu.	Najbardziej uciążliwe dla otoczenia, wśród inwestycji przewidzianych w „Planie ...”, będą prace związane z przebudową dróg, budową ścieżek rowerowych (zadanie 10). Hałas oraz drgania będą emitowane głównie przez maszyny, urządzenia budowlane i środki transportu. Maszyny budowlane i środki transportu stanowią źródła hałasu o mocy akustycznej w granicach 95-102 dB. Urządzenia stosowane podczas prac budowlanych powinny spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
		urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. 2005 nr 263 poz. 2202 ze zm.). Ze względu na emitowany hałas prace budowlane powinny być wykonywane jedynie w porze dziennej. W miarę możliwości należy używać sprzęt i urządzenia w osłonach dźwiękoszczelnych oraz stosować odpowiedni sprzęt i środki transportu, ważna jest tutaj zarówno jakość sprzętu, jego prawidłowa eksploatacja i konserwacja, jak i dodatkowe wyposażenie w urządzenia zmniejszające niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Dla sprzętu nowego obowiązują obecnie wymagania odnośnie emisji hałasu do środowiska. Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i pozytywnie wpłynie na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy. Na zwiększony poziom hałasu będą narażeni mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi będzie występować okresowo. Uciążliwości związane z budową będą miały charakter tymczasowy i ustąpią w momencie ukończenia prac budowlanych Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i zminimalizuje negatywny wpływ na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy. Na zwiększony poziom hałasu będą narażeni mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi będzie występować okresowo. Uciążliwości związane z budową będą miały charakter tymczasowy i ustąpią w momencie ukończenia prac budowlanych.
ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Przez pojęcie poważnych awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania, lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. W celu przeciwdziałania poważnym awariom organy Inspekcji Ochrony Środowiska: prowadzą kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii, prowadzą szkolenia dla	Zadania w ramach projektu „Planu ...” zmierzają do poprawy stanu infrastruktury, żeby zmniejszyć ryzyko awarii i niekorzystnych skutków dla środowiska.

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
	organów administracji oraz podmiotów w/w, badają przyczyny powstawania oraz sposoby likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska, prowadzą rejestr zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, prowadzą rejestr poważnych awarii.	
obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego	-	Planowane inwestycje nie wpłyną negatywnie na obiekty ważne dla dziedzictwa kulturowego występujące na terenie gminy

Oddziaływanie inwestycji na zdrowie i życie ludzi:

Element	Oddziaływanie inwestycji
zdrowie i życie ludzi	Realizacja zadań ujętych w projekcie „Planu ...” pozwoli ograniczyć zużycie energii na terenie gminy a tym samym zmniejszyć emisję substancji szkodliwych do powietrza oraz nastąpi poprawa stanu infrastruktury – dzięki czemu wzrośnie komfort życia i zamieszkania, a także pojawią się korzyści ekonomiczne (oszczędności). Jedynie na etapie realizacji zadań <i>stricte</i> inwestycyjnych mogą wystąpić niewielkie uciążliwości dla ludzi i środowiska. Będą to jednak oddziaływania o charakterze przejściowym, mocno ograniczone do terenu inwestycji i zanikające, tj. zostaną wyeliminowane po zakończeniu etapu realizacji/budowy. Uciążliwości będą związane z wykorzystaniem niezbędnych do realizacji danego przedsięwzięcia maszyn czy urządzeń. Hałas i zanieczyszczenia generowane przez wykorzystywany sprzęt będą mocno ograniczone i nie będą przekraczać dopuszczalnych, określonych przepisami prawa norm. Inwestycje kubaturowe przewidziane do realizacji to zadania głównie budowlane lub remontowe odbywające się z zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu lub jego najbliższego otoczenia. Stosowane technologie przy realizacji zadań inwestycyjnych liniowych (np. modernizacja dróg) nie powodują ryzyka wystąpienia awarii. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz właściwego postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi.

14. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030”

Treść ocenianego projektu „Planu ...” nie przesądza o znaczącym oddziaływaniu na przedmiot, cele i integralność obszarów Natura 2000, w niektórych przypadkach zaplanowane działania mogą wpłynąć pośrednio pozytywnie na środowisko gminy oraz występujące na jej obszarze form ochrony przyrody.

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego. Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Do ogólnych zasad zapobiegania i ograniczania oddziaływań powstających na etapie realizacji i eksploatacji ewentualnych działań posiadających charakter inwestycyjny, wynikających z ocenianego dokumentu należą:

- na etapie realizacji prac i użytkowania należy stosować najlepsze dostępne technologie;
- w należy w sposób odpowiedni zabezpieczać ewentualne place budowy;
- należy stosować środki zapobiegające zwiększonej emisji hałasu, np. poprzez stosowanie rozwiązań funkcjonalnych i organizacyjnych;
- należy ograniczyć ilość emisji zanieczyszczeń do powietrza, środowiska gruntowo-wodnego w trakcie prowadzonych prac;
- prowadząc prace termomodernizacyjne elewacji budynków wskazane jest kontrola budynku pod kątem gniazdowania ptaków i nietoperzy,
- należy ograniczyć do niezbędnego minimum prace prowadzone w sąsiedztwie obszarów chronionych w myśl ustawy o ochronie przyrody, lasów, cieków i zbiorników wodnych,
- należy w jak najmniejszym stopniu ingerować w obszary chronione i respektować obowiązujące na tych obszarach szczególne przepisy;
- należy ograniczać liczbę drzew podlegającą wycince, a w przypadku konieczności usunięcia wykonywać nasadzenie kompensujące, a same prace prowadzić poza okresem lęgowym;
- w miarę możliwości stosować podczyszczanie wód deszczowych i roztopowych odprowadzanych z powierzchni utwardzonych w separatorach substancji ropopochodnych;
- należy dążyć do umożliwienia infiltracji wód opadowych do gruntu;
- należy stosować materiały energooszczędne oraz ekologiczne;
- należy w racjonalny sposób korzystać z zasobów wodnych;
- należy ograniczać zmiany stosunków wodnych;
- należy minimalizować ilość wytwarzanych odpadów i ilości odpadów poddawanych unieszkodliwianiu poprzez składowanie.

Negatywne oddziaływanie każdej inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Ze względu na charakter i skalę planowanych zadań ujętych w „Planie...” nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi. Teren, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne gminy Małogoszcz.

15. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030”

Projekt „Planu ...” jest dokumentem o średnim stopniu szczegółowości, przedsięwzięcia często nie są osadzone w konkretnej przestrzeni, lokalizacji. Należy jednak zauważyć, że o oddziaływaniu na środowisko decyduje nie tylko lokalizacja, ale również rozwiązania techniczne, organizacyjne i skala przedsięwzięcia. Przedmiotowy dokument nie definiuje rozwiązań technicznych. Do tego trzeba dodać zmieniające się uwarunkowania finansowe i postęp techniczny, który może spowodować radykalną zmianę podejścia do określonego zagadnienia. Z powyższych względów rozwiązania alternatywne będą pojawiały się sukcesywnie w miarę zmieniających się uwarunkowań finansowych, koncepcyjnych i prawnych.

Projekt „Planu ...” przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Szczegółowa analiza działań inwestycyjnych, których kierunki wyznaczają cele strategiczne określone w Planie (wraz z potencjalnymi wariantami realizacji tych inwestycji) powinna stanowić przedmiot rozważań w studiach wykonalności, audytach energetycznych, oraz w trakcie postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji budowlanych, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację danego przedsięwzięcia, a nie – na etapie dokumentu strategiczno-operacyjnego jakim jest analizowany plan gospodarki niskoemisyjnej.

Negatywne oddziaływanie inwestycji, zaproponowanych w „Planie ...” na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań w ramach projektu „Planu ...” zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji
- warianty konstrukcyjne i technologiczne
- warianty organizacyjne
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Przed przeprowadzaniem konkretnej inwestycji Inwestor zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny możliwości lokalizacyjnych, zdobycia wymaganych prawem pozwoleń oraz wykonanie oceny oddziaływania na środowisko (jeśli istnieje taka konieczność) wraz z przedstawieniem rozwiązań alternatywnych, ograniczających lub kompensujących poniesione straty środowiskowe.

16. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Podstawową trudnością przy ocenie oddziaływania ustaleń projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 – 2030” uznaje się charakter dokumentu, który część przedsięwzięć opisuje w sposób ogólny (brak gotowości technicznej i/lub ekonomicznej dla istotnego zaawansowania w proces planistyczny). W ramach działań przewidzianych do realizacji znajdują się zadania posiadające charakter inwestycyjno – budowlany. Na obecnym etapie nie są znane rozwiązania techniczne planowane do zastosowania w ramach tych działań/przedsięwzięć, w związku z tym trudno jest ocenić w sposób jednoznaczny jakie oddziaływania na środowisko, zwłaszcza na etapie realizacji mogą one wywołać. Jednak z uwagi na cel w jakim opracowywane są plany gospodarki niskoemisyjnej, należy założyć, że oddziaływania planowanych działań/przedsięwzięć na środowisko będą pozytywne, długookresowe i stałe na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość.

Ponadto należy podkreślić, że prognozę zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

17. Oddziaływania transgraniczne projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 - 2030”

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zakres i skala planowanych inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – poszczególne przedsięwzięcia będą rozłożone w czasie i prowadzone w różnych obszarach gminy, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości prowadzenia

inwestycji. Ze względu na położenie gminy, jak również lokalny charakter proponowanych działań inwestycyjnych nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu dokumentu nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiot Prognozy oraz powiązania z dokumentami strategicznymi

Niniejsza Prognoza wykonana została w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Małogoszcz na lata 2021 - 2030”.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy są zgodne z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. jedn. Dz. U. z 2021 poz. 2373 ze zm.) oraz zostały uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach. Świętokrzyski Państwowy Wojewódzkiego Inspektor Sanitarny w Kielcach, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją, pismem znak: NZ.9022.5.122.2021 z dnia 23 listopada 2021r., uznał iż w rozpatrywanym przypadku można odstąpić od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ze względu na to, iż realizacja przewidzianych działań nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko w zakresie zdrowia i życia ludzi.

Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz na lata 2021-2030 (zwany też *PGN* lub *Plan*) koncentruje się na kontynuacji wdrażania na terenie gminy założeń gospodarki niskoemisyjnej, tj.:

- ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych
- pozyskaniu energii ze źródeł odnawialnych
- wzroście efektywności energetycznej (dążeniu do zmniejszenia zużycia energii końcowej)

Do końca 2020 roku na terenie gminy Małogoszcz obowiązywał *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz* przyjęty Uchwałą Nr 17/167/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie: *przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Małogoszcz*.

Kluczowym elementem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest wyznaczenie ilościowego celu strategicznego w perspektywie do 2025 roku, który określa spodziewaną redukcję emisji CO₂, zmniejszenie zużycia energii końcowej poprzez poprawę efektywności energetycznej oraz wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Cel strategiczny wdrażania krótko/średnioterminowej strategii rozwoju niskoemisyjnego na terenie gminy Małogoszcz do 2030 roku, to: **redukcja emisji gazów cieplarnianych w roku 2030 w stosunku do roku bazowego o 14,2%**

Cele szczegółowe na poziomie lokalnym dla Gminy Małogoszcz do 2030 roku:

Cel szczegółowy 1: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2030 o 14,2% (6113MgCO₂/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 2: zmniejszenie zużycia energii końcowej do 2030 roku o 6,2% (9140 MWh/rok) w stosunku do roku bazowego

Cel szczegółowy 3: zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2030 roku w zużyciu energii o 1,8 punktów procentowych (2582 MWh/rok)

Rok bazowy to rok 2010, rok odniesienia 2030.

Gmina Małogoszcz należy do świętokrzyskiej strefy badania jakości powietrza, dla której odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i związku z tym realizowany jest Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych. W ramach niniejszego Planu wyznaczono cel dodatkowy w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza, tj.:

Cel szczegółowy 4 w zakresie redukcji pozostałych zanieczyszczeń do powietrza jest następujący:

- redukcja emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ o 4,5639 Mg/rok
- redukcja emisji pyłu zawieszonego PM_{2,5} o 3,6145Mg/rok
- redukcja emisji benzo(a)pirenu o 2,6457kg/rok

Działania gminy Małogoszcz i działających na jej terenie podmiotów, uwzględnione w projekcie „Planie ...”, są działaniami o statucie priorytetu w procesie aplikowania o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej.

W Prognozie wskazano na powiązania oraz spójność celów projektu „Planu ...” z innymi dokumentami szczebla międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego.

Stan środowiska w gminie Małogoszcz oraz główne problemy jego ochrony

Prognoza zawiera charakterystykę stanu środowiska na obszarze gminy Małogoszcz, która obejmuje takie zagadnienia jak:

- położenie obszaru – zawiera informacje dotyczące położenia gminy w strukturze administracyjno-przestrzennej kraju i województwa.
- stan środowiska przyrodniczego – zawiera informacje dotyczące jakości powietrza, obszarów objętych ochroną prawną z uwagi na wysokie wartości przyrodnicze, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, klimatu akustycznego, gleb, gospodarki odpadami, pól elektromagnetycznych, surowców mineralnych.

Ponadto w Prognozie wskazano problemy gminy Małogoszcz istotne w kontekście opisywanego projektu „Planu” wśród, których wymienia się:

- zanieczyszczenia powietrza z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni, tzw. „niska emisja” której źródłem jest spalanie w indywidualnych systemach grzewczych paliw stałych (węgiel, miał, itp.) oraz odpadów, a także niezadowolający stan techniczny kotłów grzewczych
- wysoka energochłonność budynków negatywnie wpływająca na stan jakości powietrza –zbyt powolny proces termomodernizacji budynków
- emisja gazów cieplarnianych z ciepłowni miejskiej bazującej na węglowym źródle ciepła – nieefektywny system ciepłowniczy
- ograniczony dostęp do paliw „czystych” ekologicznie – niski wskaźnik gazyfikacji gminy

- zanieczyszczenia komunikacyjne związane ze wzrostem ruchu samochodowego
- niewielkie wykorzystanie lokalnych możliwości w zakresie OZE

Skutki rezygnacji proponowanych zadań

Prognoza przedstawia również informacje dotyczące oceny zmian jakie mogą nastąpić w środowisku, w przypadku odstąpienia od realizacji celów i zadań ujętych w projekcie „Planu ...”. Brak realizacji Planu skutkował będzie dalszym pogarszaniem jakości powietrza na obszarze gminy, co będzie wynikiem utrzymania dotychczasowych negatywnych trendów. Nie będą realizowane działania związane z stosowaniem rozwiązań sprzyjających środowisku oraz hamujące nadmierną ingerencję człowieka w środowisko. Nawet jeżeli miejscowo wystąpią korzyści wynikające z odstąpienia od wdrożenia „Planu ...” to nie przewyższą one strat, jakie z punktu widzenia środowiska, mogą wystąpić w takim przypadku.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

W "Prognozie..." przeprowadzone analizę stanu aktualnego środowiska naturalnego w gminie oraz analizę zagrożeń dla jego poszczególnych komponentów. Przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań. Ponadto wykazano wpływ inwestycji na:

- poszczególne formy ochrony przyrody,
- chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów,
- na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień,
- ekosystemy wodno- błotne, łąki i torfowiska,
- krajobraz,
- na wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych),
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych z urządzeń infrastruktury technicznej w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz miejscach dostępnych dla ludności,
- gospodarkę odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii,
- klimat,
- poziom hałasu,
- zdrowie i życie ludzi.

Przeprowadzona w niniejszej Prognozie analiza wpływu na poszczególne elementy środowiska działań ujętych w „Planie ...”, wskazuje na brak potencjalnej możliwości wystąpienia trwałych negatywnych oddziaływań na środowisko. Oddziaływania niekorzystne zidentyfikowane zostały jedynie na etapie budowy/realizacji niektórych przedsięwzięć, a ich charakter będzie krótkotrwały, chwilowy (zanikający wraz z zakończeniem etapu realizacji).

Należy zwracać uwagę, aby przy realizacji poszczególnych zadań przewidzianych w „Planie ...” nie dochodziło do zajmowania terenów cennych przyrodniczo, objętych ochroną z uwagi

na wysokie wartości przyrodnicze. Nie przewiduje się powstawania skażeń otaczającego terenu. W związku z powyższym nie przewiduje się również konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko.

Oddziaływania transgraniczne

Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego projektem „Planu ...” oraz znaczną odległość terytorium gminy Małogoszcz od granic państw ościennych, nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko analizowanego dokumentu.

Rozwiązania alternatywne

Projekt „Planu ...” jest uporządkowanym zbiorem działań zmierzających do wdrożenia na terenie gminy gospodarki niskoemisyjnej, opracowanym pod kątem osiągnięcia zakładanych celów. W projekcie ocenianego dokumentu zdefiniowano cele strategiczne, które odnoszą się do: ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza (w tym gazów cieplarnianych), pozyskania energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawy efektywności energetycznej.

Projekt „Planu ...” jest dokumentem o średnim stopniu szczegółowości, przedsięwzięcia często nie są osadzone w konkretnej przestrzeni, lokalizacji, brak również gotowości technicznej i finansowej umożliwiającej określenie szczegółowych parametrów realizacji. Z powyższych względów uznano, że rozwiązania alternatywne będą pojawiały się sukcesywnie w miarę zmieniających się uwarunkowań finansowych, koncepcyjnych, prawnych i będą analizowane w drodze stosownej dokumentacji projektowej (np. projekty budowlane, audyty energetyczne, studia wykonalności) i/lub uzyskania decyzji administracyjnych.

Monitoring realizacji zadań

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji projektu „Planu ...” posiada organ wykonawczy gminy. W projekcie „Planu ...” opisany został system monitorowania i ewaluacji dokumentu.

Projekt w/w dokumentu zawiera wykaz wskaźników, które pozwolą monitorować proces wdrażania postanowień „Planu ...” oraz śledzić postępy w wykonaniu poszczególnych zadań i celów.

Projekt „Planu ...” jest dokumentem planistycznym, którego realizacja zależy m.in. takich czynników jak możliwości finansowe gminy, gotowość techniczna do wdrożenia przedsięwzięć, plany i zasoby podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych przedsięwzięć.

19. Autor prognozy oraz data sporządzenia prognozy

Wykonawca opracowania:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie, ul. Polna 72

tel./fax (41) 372 49 75,

e-mail: basz@post.pl

Data opracowania KIP: 18 stycznia 2022r.